

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

Υπάρχουσι μερικά πράγματα, μερικά μάλλον ψυχικά καταστάσεις, αί όποιαί, έκτός ότι έχουσι υποκειμενικήν αξίαν, επιδρῶσι πολὺ εὐνοϊκῶς καί ἐπὶ τοῦ περιβάλλοντος ἠθικοῦ κόσμου καί ἐξασφαλίζουσι μίαν ἀμοιβαίαν συμπάθειαν, μίαν στενωτάτην ἠθικὴν ἀλληλεγγύην. Μία τῶν τοιούτων καταστάσεων, μία τῶν τοιούτων ἀρετῶν, εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη.

Δὲν ὑπάρχει ἴσως στοιχειωδέστερα ἀρετὴ, ἀλλὰ καί μάλλον σπανία, ἀπὸ τὴν εὐγνωμοσύνην. Πάντοτε μία ψυχὴ, ἡ ὁποία ἐδέχθη τὴν γλυκεῖαν ἐπίδρασιν τῆς ἐνεργοῦ καλοσύνης, θὰ αἰσθανθῆ γεννώμενον ἐν ἑαυτῇ ἐν συναίσθημα χάριτος, ἐν συναίσθημα συμπαθείας καί εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο, παρὰ τοῦ ὁποίου εὐηργετήθη.

Τοῦτο εἶναι ἄμεσος συνέπεια πάσης εὐεργεσίας, συνέπεια ἔμφυτος πρὸς πᾶσαν ψυχὴν.

Ἐν τούτοις τὸ ἔμφυτον τοῦτο συναίσθημα, τὸ ὁποῖον καί εἰς τὰ ζῶα αὐτὰ ὑπάρχει, ἡ πόρωσις, κατέστη τόσον σπάνιον, ὥστε κατέστη ἀρετὴ διὰ πάντα αἰσθανόμενον αὐτό.

Ἀρετὴ, ἄλλως τε, δὲν δύναται νὰ λογισθῆ εἰ μὴ πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ ἐξαιρέσιν μιᾶς κακῆς γενικότητος, φαινόμενόν τι κάπως διαφέρον τοῦ συνήθους. Διότι, ἂν ἡ ἀρετὴ δὲν ἦτο ἐξαιρέσις, τότε δὲν θὰ ἠμείβετο, δὲν θὰ ἐγένετο περὶ αὐτῆς λόγος καί, ὅπως δὲν θεωρεῖται ἀρετὴ ἡ πεῖνα, ἡ δίψα καί ὁ ὕπνος, διότι εἶναι πράγματα κοινὰ καί γενικά, τοιουτοτρόπως δὲν θὰ ἐθεωρεῖτο καί ἡ εὐγνωμοσύνη, ἂν ἦτο τοιαύτη.

Ἀλλὰ βλέπετε ὅτι μετεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ἔμφυτου καί γενικοῦ εἰς τὴν ἐξαιρέσιν καί δὴ τὴν σπανιωτέραν ὄλων.

Τὸ βλέπομεν εἰς τὴν σημερινὴν τοῦ Εὐαγγελίου περικοπὴν· δέκα ἦσαν οἱ λεπροί, οἱ ὁποῖοι ἐθεραπεύθησαν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἐν τούτοις εἷς καί μόνος ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν ἵνα ἐκφράσῃ τὴν χάριν του.

Τί σημαίνει τοῦτο βέβαια; Ὅτι ἡ πόρωσις τῶν καρδιῶν μας ἐπέφερε μετὰ τῶν ἄλλων κακῶν καί τὴν ἀπόσβεισιν τῆς εὐγνωμοσύνης, τὴν λήθην πάσης εὐεργεσίας, τὴν τελείαν ἀχαριστίαν.

Καί ὅμως, ἂν ὑπάρχῃ κακία, ἡ ὁποία καί μόνη εἶναι ἱκανὴ νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ἔχοντα αὐτὴν ἄνθρωπον, ὡς ἄνθρωπον ἄθλιον καί τελείως διεφθαρμένον, αὐτὴ εἶναι βέβαια ἡ ἀγνωμοσύνη καί ἡ ἀχαριστία.

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Ριφαὲτ πασᾶς ὠμίλησεν εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τῆς Ρωσογερμανικῆς συνεννοήσεως. Εἶχον ὑποβάλει ἐπερώτησιν ὁ Σεφίκ ἐλ Μουσεγέδ καί ὁ Φερὶτ βέης, οἵτινες παρέστησαν τὴν Τουρκίαν μεγάλως ἀπειλουμένην ἐκ τῆς συνεννοήσεως ταύτης. Ὁ λόγος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν μεμετρημένος, ἐκήρυξε τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Φερὶτ βέη ὡς ἐξερχομένας τοῦ θέματος, εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ προκαλῶμεν τὴν δυσἀρέσκειαν τῶν Κρατῶν δι' ἀπερισκέπτων δηλώσεων, ἀνέφερε τὰς διακηρυχθείσας τῶν ὀθ. πρεσβευτῶν καί τὰς δηλώσεις τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Γερμανίας, εἰπόντος ὅτι μόνον περὶ περσικῶν σιδηροδρόμων προνοεῖ ἡ συνεννόησις. Ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ Ριφαὲτ πασᾶ ἐκρίθη ἐπαρκῆς καί οὕτω τὸ ζήτημα ἐλύθη, ὡς εἰς τὸ προηγούμενον ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἄρθρον μας προεδλέπομεν, γράφοντες: « ἡ Βουλὴ, κηδομένη τῶν διεθνῶν σχέσεων, θὰ κηρύξῃ ἑαυτὴν ἐπαρκῶς φωτισθεῖσα καί τὸ ζήτημα θὰ λήξῃ ».

Τὰ ἐν Ἰεμένη ἐξύνθησαν ἀρκετὰ· ὁ Ἰμάμης Γιαγγιὰ, κατὰ τὰς ἐκεῖθεν εἰδήσεις, συνεμάχησε μετὰ τοῦ Ἰδρίς, ἀμφοτέρωι ἐκκήρυξαν τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας. Αἱ προθέσεις τῶν δὲν συγκαλύπτονται· πλέον, ὁ δὲ ἐντελής ὀργανισμὸς τῶν καί τὸ ποσὸν τῶν ὀπαδῶν, ὅπερ συνεκέντρωσαν — λέγουσιν ὅτι ἀνέρχονται εἰς 60000 — ἀποδεικνύει ὅτι ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐπαναστασιν ἡ παρούσα εἶναι σοδαρωτέρα. Δι' αὐτὸ καί ὁ τουρκικὸς τύπος δὲν παύει συνιστῶν δραστήρια κατὰ τῶν ἐπαναστα τῶν μέτρα. Ἡ Κυβέρνησις ἀπέστειλεν ἐνισχύσεις διὰ τὸν ἐν Σενναῖ πολιορκούμενον στρατόν, αἵτινες καί ἐφθασαν, καί μελετᾷ τὴν ἀποστολὴν νέων ἐφέδρων καί πολεμοφοδίων. Ἐξ ὄλων δὲ τῶν μέτρων τούτων φαίνεται ἐκτιμῶσα τὴν σημασίαν τῶν γεγονότων.

Ἡ Τουρκία ἐκήρυξε καί ἕτερον πόλεμον, πρὸς βορρᾶν πλέον τοῦτον καί οικονομικῆς καί ἐμπορικῆς φύσεως. Μετὰ τὴν ὀριστικὴν διακοπὴν τῶν μεταξὺ Τουρκίας καί Βουλγαρίας διαπραγματεύσεων καί τῆς ἀναχωρήσεως ἐντεῦθεν τῶν Βουλγάρων ἀντιπροσώπων, ἡ Βουλγαρία ἀπὸ τῆς 15 τρ. μ. εἰσηλθεν εἰς τὴν τάξιν τῶν μὴ εὐνοουμένων κρατῶν, θὰ ἐφαρμοσθῆ δὲ κατ' αὐτῆς τὸ βαρὺ δασμολόγιον, τὸ αὐτὸ δὲ θὰ πράξῃ καί ἡ Βουλγαρία. Ὁ ἐμπορικὸς οὗτος πόλεμος προμηνύεται σφοδρὸς ἢ μάλλον ἐπιφοβὸς μὴ ἐπεκταθῆ ἐπὶ πολιτικοῦ ἐδάφους.

Πολὺ σχολιάζεται τὸ ταξείδιον τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Ρωσίας Ἰσαρικὼφ εἰς Σόφιαν. Φαίνεται, ὡς πολλοὶ φρονούσιν, ὅτι δὲν εἶναι ἄσχετον μετὰ τὴν μετάθεσιν τῆς Ἐξαρχίας ἐντεῦθεν εἰς Σόφιαν καί τὴν ὑπὸ τῆς Ρωσίας ποθημένην Ἑλληνοβουλγαρικὴν συνεννόησιν.

Ἡ Διπλῆ Ἑλλ. Βουλὴ ἤρχισε τὰς ἐργασίας τῆς διὰ Βασιλ. Διατάγματος, ἀναγνωσθέντος ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ τὰς πρώτας συνεδρίας θ' ἀφιέρωσιν εἰς ἐξέλεξις τῶν ἐκλογῶν, μεθ' ὅ, ἐκλέγουσα τὸν πρόεδρον αὐτῆς, θὰ προβῆ εἰς τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔργον τῆς. Κατὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Βενιζέλου θὰ ἔχει περατώσει τοῦτο μέχρι τοῦ Πάσχα.

Ἡ λήξασα ἑβδομῆς ἤρχισε μετ' ἐπεισόδιον μεταξὺ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καί τῶν λαϊκῶν μελῶν τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου ἐξ αἰτίας τοῦ κυκλοφορήσαντος «ὑπομνήματος». Συνεπεία τοῦ ἐπεισοδίου τούτου ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπεχώρησε τὸ παρελθὸν Σάββατον εἰς Βαφεοχώριον. Ἐν τούτοις τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο, εὐτυχῶς, δὲν εἶχε συνέπειας, τὴν δὲ παρελθοῦσαν Τρίτην συνήλθεν ἡ Ἱ. Σύνοδος ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, κατελθούσης ἐκ Βαφεοχωρίου ἐγκαίρως.

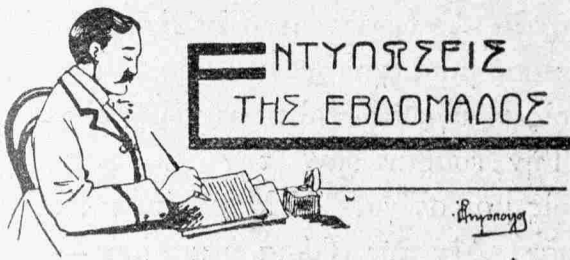
Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἀνεγνώσθησαν πάντα τὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα, αἵτινα ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει ἐστάλησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἐν οἷς καί τοῦ βασιλέως Πέτρου καί τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Ἐπίσης ἐπὶ Συνόδου ἀνεγνώσθη γράμμα τοῦ Σεβασμ. ἁγίου Πισιδίας, ἀναφέρον ὅτι οἱ κληρονόμοι τοῦ μακαρίου Δανηλίδου, κτίτορος ἐν Ἀτταλεῖα ἐκκλησίας τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος, περιφρονούντες τὰς ἐπανειλημμένας συστάσεις τῆς Μητροπόλεως, βιαίως κατέλαβον τὰ Παγκάρια τοῦ ναοῦ, βοηθούμενοι καί ὑπὸ ἀστυνομικῶν ὀργάνων. Ἡ Ἱ. Σύνοδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπανειλημμένως οἱ ἀνωτέρω ἐν Ἀτταλεῖα χριστιανοὶ παρήκουσαν εἰς τὰς συστάσεις τῆς Ἐκκλησίας, ἐνέκρινε τὴν ἐκδοσιν ἐπιτιμίου.

Μεθ' ὃ ἡ Ἱ. Σύνοδος προέβη εἰς πρόσκλησιν τῶν νέων Συνοδικῶν εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀποχωρούντων Σεβ. Πισιδίας, Σωζουπόλεως καί Προικονήσου. Οὕτω κατὰ τὸ συνταγματικὸν προσεκήληθησαν οἱ Παν. Μητροπολίται Ἰκονίου, Καστορίας καί Δεβρῶν. Ἐκ τούτων ὁ Σεβ. ἁγ. Ἰκονίου καλεῖται τετάρτην φορὰν συνοδικός, οἱ δὲ ἅγιοι Καστορίας κ. Ἰωακείμ καί Δεβρῶν κ. Παρθένιος πρώτην. Κατὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Ἱ. Συνόδου, ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καί τοῦ ἁγ. Πισιδίας ἡ πρόσκλησις τοῦ ἁγ. Κασανδρείας ἀντὶ τοῦ ἁγ. Δεβρῶν, οὗ ἡ παρουσία εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἐπιβάλλεται, ὑπὸ δὲ τοῦ ἁγ. Φιλαδελφείας ἡ πρόσκλησις τοῦ ἁγ. Νεοκαισαρείας ἀντὶ τοῦ Ἰκονίου.

Κατόπιν παραπόνου χριστιανῶν τινῶν στρατιωτῶν, τὸ Οἶκ. Πατριαρχεῖον διὰ τοῦ Καποῦ κεχαγιά ἔδωκε τακρίον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, αἰτοῦν ὅπως μὴ ἀποπέλλωνται χριστιανοὶ στρατιῶται εἰς Ἰεμένην καί Χοράν. Ἐδόθησαν κατηγορηματικώτατα διαβεβαιώσεις ὅτι δὲν θὰ σταλῶσιν εἰς Ἀραβίαν καί Συρίαν χριστιανοὶ στρατιῶται.

Τὸ Μ. Συμβούλιον συνεδρίασε τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην καί εἰργάσθη δικαστικῶς καί διοικητικῶς. Ἐνεκρίθη δὲ ὅπως παρακληθῆ ἡ Α. Θ. Παναγιότης νὰ συγκαλέσῃ διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν τὰ δύο Σώματα διὰ τὸ ἐκπαιδευτικὸν ζήτημα, ὅπερ καί ἐγένετο.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἀδιαθετοῦσα ἐκ κρουολογήματος, παρέμεινε ἐπὶ δύο ἡμέρας εἰς τὰ ἰδιαιτέρὰ τῆς δώματα. Ἐπιτροπὴ τοῦ Μ. Συμβουλίου διηρώτησε τὰ τῆς ὑγείας τῆς, ἐκφράσασα εὐχὴν τελείας ἀναρρώσεως.

ΑΔ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Όταν εκλίπη κάποια μεγάλη φυσιογνωμία είτε από τὸν πολιτικὸν είτε ἀπὸ τὸν φιλολογικὸν κόσμον, πάντοτε θὰ εὐρεθοῦν μερικοί, οἱ ὁποῖοι θὰ φιλοδοξήσουν ν' ἀκονίσουν τὴν πένναν των ἐπὶ τοῦ μαρμάρου τοῦ τάφου των καὶ νὰ εἴπουν μερικά πράγματα ὄχι τόσον διὰ τὸν ἀποθανόντα, ὅσον δι' ἑαυτούς.

Αὐτὸ εἶναι μία γενικότης, κάτι ποῦ δὲν εἴμπορεῖ νὰ ξεκαλειφθῇ ἀπὸ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, πολλῶ δὲ περισσότερον ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκομεν πολὺ ὀλίγας ἀφορμὰς νὰ ἐπιδείξωμεν ἀκόπως τὰς γνώσεις μας, τὴν στωμιλίαν μας, τὴν κριτικὴν μας δεινότητα.

Αὐτὰ συλλογίζομαι τώρα, ὅτε ὁ πρόσφατος θάνατος τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη μὲ ὑποχρεώνει νὰ θέσω τὸ ὄνομά του ὡς τίτλον τῆς παρούσης στήλης. Καὶ φαντάζομαι τί ἄρα γε, ἂν εἴμποροῦσε βέβαια, θὰ ἔκαμνεν ὁ μέγας αὐτὸς νεκρὸς διὰ νὰ ἐμποδίσῃ ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τώρα θὰ θελήσουν νὰ γράψουν διὰ τὸ ἔργον του, νὰ τὸν ἐξυμνήσουν.

Αὐτὸς, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν πρὸ διετίας ἐορταζομένην εἰκοσιπενταετηρίδα του, ἦ διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν φράσιν τοῦ Παύλου Νιρβάνα «κατὰ τοὺς ἀργυρούς του γάμους μὲ τὴν παραγνώριση, τὴ δυστυχία, καὶ τὴν ἀδικία τοῦ κόσμου», χωρὶς νὰ δώσῃ μεγάλη προσοχὴ οὔτε μετέβῃ κἂν εἰς τὴν ἐορτήν, ἀλλὰ συνωμιλοῦσε μὲ μερικοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ εἰς ἓν μικρὸ καφενεδάκι, βέβαια δὲν θὰ ἠνείχετο καμμιά φορὰ ὅσα ἐγράφησαν ἢ ὅσα θὰ γραφῶσι δι' αὐτὸν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ θανάτου του.

Θὰ ἤθελα νὰ σεβασθῶ τὴν ἰδιοτροπίαν ταύτην τοῦ συγγραφέως, τὴν ὁποίαν ἐξεδήλωσε κατὰ τὰ 27 ἔτη τῆς φιλολογικῆς του ζωῆς, θὰ ἤθελα νὰ μὴ γράψω κἂν οὔτε γραμμὴν διὰ τὸν διηγηματογράφον μας, ὁ ὁποῖος ἀπέθανεν.

Ἄλλως τε, διατί νὰ τὸ ἀποκρύψω; δὲν πιστεύω καὶ πολὺ-πολὺ εἰς τὸν θάνατόν του. Οἱ κύκλοι τῶν λογίων μας δὲν ἀπώλεσαν κανένα, διότι δὲν τοὺς ἐπλησίαζε σχεδόν, καὶ ἀπὸ τὰ ἀθηναϊκὰ σαλόνια τίποτε δὲν θὰ λείψῃ, διότι οὐδέποτε εἰσηλθὲν εἰς αὐτά. Ἐν γένει ἡ κοινωνία δὲν θὰ αἰσθανθῇ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀνθρώπου, διότι οὐδέποτε τὴν ἐβάρυνε διὰ τῆς παρουσίας του, οἱ δὲ τακτικοὶ ἀναγνώσται του, μετρημένοι καὶ ἀραιοί, θὰ μένουν πάντοτε μὲ τὴν ματαίαν ἐλπίδα ὅτι θὰ εἴμπορέσουν νὰ ἴδουν κανὲν διήγημά του τὰ ἐρχόμενα Χριστούγεννα ἢ τὸ Πάσχα σὲ καμμιά ἐφημερίδα· μαζὶ μὲ τοὺς τελευταίους τούτους συγκαταλέγομαι καὶ ἐγώ.

Διατρέφω τὴν ἐλπίδα ταύτην καὶ ἰδοὺ εἰς λόγος ἀκόμη νὰ μὴ γράψω ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον αἰσθάνομαι ὅταν διαβόζω τὰ ἔργα του.

Ἐὰν ἡ κριτικὴ, ὁμιλῶ περὶ τῆς ἀληθοῦς καὶ ἀδεκάστου κριτικῆς καὶ ὄχι τοῦ συνήθους ἀλληλενοουσιασμοῦ ἢ ἀλληλοσπαραγμοῦ μας, ἴναι δύσκολον καὶ βαρὺ ἔργον, ὅταν θὰ φθάσῃ εἰς τὸν Παπαδιαμάντην θὰ φανῇ ἀκόμη δυσκολωτέρα, διότι θ' ἀπαντήσῃ πολλὰ ἐμπόδια.

Ἐν πρώτοις θὰ εὔρη εἰς τὰ ἔργα του πολλὰ προλήψεις θρυμματισμένας, θὰ εὔρη ἓνα ἰδιαίτερον ρυθμὸν καὶ μίαν τεχνοτροπίαν ἀσυνήθη, τὴν ὁποίαν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ παραγνωρίσῃ, ὡς παρεγνωρίσθη καὶ ὁ συγγραφεὺς καθ' ὅλον τὸν βίον του.

Διότι ὁ βίος τοῦ Παπαδιαμάντη ὑπῆρξε μία παραγνώρισις καὶ οὐδὲν πλεόν.

Παραγνώρισις ἀμοιβαία, διότι καὶ ἡ κοινωνία τὸν παρεγνώρισεν ἄρκετά, ἀλλὰ ὄχι ὀλιγώτερον καὶ αὐτὸς τὴν κοινωνίαν. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ συγγραφεῖς ἦσαν πρόσωπα ἄγνωστα, σχεδὸν ἀνύπαρκτα. Τὰ ἔργα των ἐδιαβάζοντο παντοῦ ἀπὸ τῆς πλουσιωτέρας αἰθούσης μέχρι τοῦ πενιχροτάτου καπηλείου, ἦσαν πασίγνωστα καὶ μόνον οἱ ἴδιοι ἦσαν ἄγνωστοι, διότι πουθενὰ δὲν ἐνεφανίζοντο. Ἐξὼν κάπου ἄλλοῦ εὐτυχεῖς ἢ δυστυχεῖς ἀδιάφορον, ἀλλὰ μόνον μὲ τὴν δόξαν, τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος ἀπέδιδεν εἰς αὐτοὺς χωρὶς κἂν νὰ τοὺς γνωρίζῃ.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μᾶς χωρίζουν ἄρκετοὶ αἰῶνες· ἡ κοινωνία μας διεπλάσθη κατ' ἄλλους τύπους, ἔχει ἄλλας ἀρχάς, νέας ἰδιοτροπίας καὶ ὁ Παπαδιαμάντης, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε ν' ἀκολουθήσῃ παλαιὰ συστήματα, δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ ἀποτιχῃ.

Δὲν γνωρίζω ἂν ἡ ἀποτυχία τοῦ ἀτόμου συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου, ἀλλὰ φρονῶ πάντοτε ὅτι ἡ δυστυχία τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, διότι ὁ Παπαδιαμάντης ἐγνώριζε νὰ ὑποφέρῃ.

Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ὁ συγγραφεὺς τῆς «Φόνισσας» καὶ τοῦ «Νησιοῦ τῆς Οὐρανίτσας» δύναται νὰ καυχῆθῃ ὅτι ἀφῆκε δύο τινά: τὸ ἔργον του καὶ τὴν ζωὴν του, τὰ ὁποῖα ἀξίζουσιν νὰ μελετηθῶσιν ἀπὸ ἐκείνους, ἢ οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν εὐγενῆ, πλὴν ἄχαριν κόσμον τῆς φιλολογίας.

Θ. Κ. Μ.

ἘΚΡΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

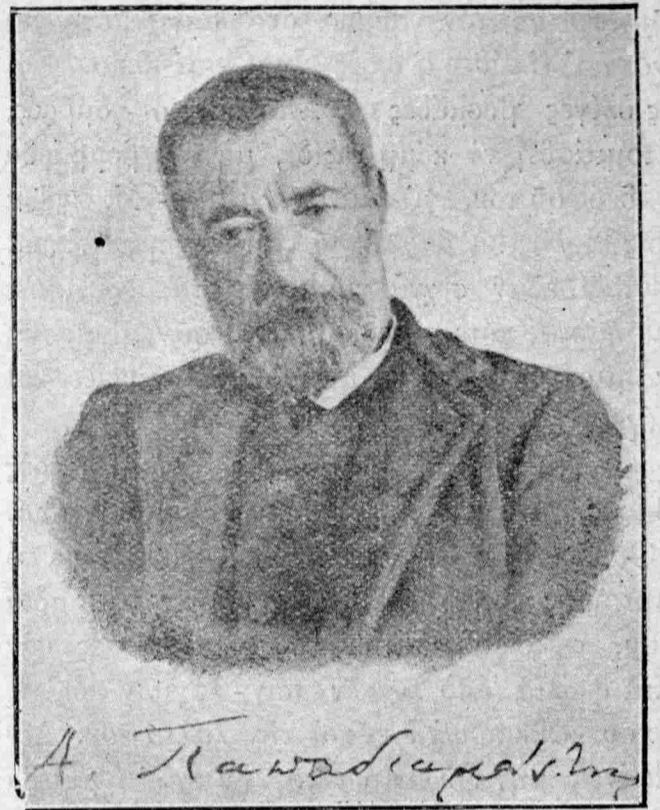
Εἶναι ὁ Γόργυ τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας.
Δ. Κακλαμάνος.

Ὁ Παπαδιαμάντης ἔμεινεν ὁ ἀγαθὸς χριστιανικώτατος ζωγράφος.
Δ. Τσοκόπουλος.

Εἶναι ἓνας ἠρεμος συνεχητῆς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ψυχῆς.
Πέτρος Ζητουναίτης.

Ὅ,τι διακρίνει αὐτὸν εἶναι ἡ ἑλληνικότης του.
Δ. Καλογερόπουλος.

Ἡ τέχνη του εἶναι νὰ μὴ δείχνῃ καμμιά τέχνη.
Κ. Παλαμᾶς.

ἘΣΤΟΝ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Ὁ κάθε στοχασμὸς σου
ἄσμάτων ἄσμα,
Στὸν κόσμον τὸ δικό σου
κόσμος τὸ κάθε πλάσμα.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΟΥΡΑΝΙΤΣΑΣ

Εἶχε γηράσει πολὺ ἡ γραῖα Φωλιῶ τοῦ Ματαρώνα, χήρα τοῦ Γιάννη Καρπέτη. Καὶ ὅμως ἦτον ἀκόμη στὰ καλά της, ὅπως οὐδὲν ἀκμαία, καὶ ὄλαι σχεδὸν αἰ ὁμιλίας της φρόνιμα. Αὐτὴ μοῦ διηγήθη πρὸ δεκαετίας — τώρα εἶναι ἀποθαμμένη πρὸ πέντε ἐτῶν — αὐτὸ, τὸ ὁποῖον ἐνθυμήθη, τέλος, νὰ γράψω σήμερον.

«Ἔτσι πλειό, παιδάκι μου, ὅταν ἔστεφάνωθη ἡ μάνα μου μὲ τὸν πατέρα μου, ἦτον χήρα ἀπὸ ἄλλον ἄνδρα, κ' ἐκεῖνος ἀπὸ ἄλλην γυναῖκα ἀπόχηρος Ὁ ἀφέντης μου — ἔτσι τὸν ἐκράζαμε τότε τὸν πατέρα — ἀπὸ τὴν πρώτη γυναῖκα εἶχε δυὸ παιδιά μικρά, ἓνα γιὸν μεγαλιέτερον, τὸν Κωνσταντῆ, ποῦ τὸν ἐσκότωσαν ἄδικα μιὰ μέρα στὴν Πόλι, κ' εἶπαν πῶς ἀγίασε. Σὰν ὄνειρο τὸ θυμοῦμαι. Ὅταν ἦμουν ἐγὼ ὡς πέντε χρόνων κορίτσι, πανδρεύθη ὁ Κωνσταντῆς, κ' ἔκαμ' ἓνα παιδί, κ' ἐπῆγε στὴν Πόλι μὲ τὸ καράβι, καὶ πλεόν δὲν ξαναγύρισε.

Ἡ μητέρα μου πάλι, ἀπὸ τὸν πρῶτον ἄνδρα εἶχε μίαν κόρη, τὴν Οὐρανίτσα, ποῦ ἦμουν ἐγὼ ὡς ὀκτὼ χρόνων ὅταν ἀρραβωνίσθη. Αὐτὸ τὸ θυμοῦμαι καλλίτερα.

Ἦτο ὡς δεκαεὶς χρόνων ἡ Οὐρανίτσα μας καὶ τὴν ἀρραβώνισαν μὲ τὸν Σπύρο τῆς Μπερνίτσας. Αὐτὸ ἔγινε πέντε ἢ ἕξ χρόνια μπροστὰ ἀπ' τὴν Ἐπανάστασι. Καὶ σὰν ἐδώσανε τῆς πανδρεῖας, κι' ἄλλαξαν τὰ σημάδια, τὴν ἄλλι, μέρα ἐκάμαμε τὰ μβασίδια καὶ τὸν

ἐμβάσαμε τὸν γαμβρὸ στὸ σπίτι μας, γιὰ νὰ ἴδωμεν ἐλευθερά, ὅπως εἶναι συνήθεια. Καὶ ἔς ὀλίγες ἑβδομάδες ὁ Σπῦρος, ὁ γαμβρός, ἐτοιμάσθη νὰ κάμῃ ταξίδι, μὲ τὴν βομβάρδα τῆς Πόλης, κί ἀποκεῖ γιὰ τὴ Μαύρη Θάλασσα. Ἐταξίδευαν συχνὰ γιὰ κείνα τὰ μέρη, πότε μὲ λάδια, πότε μὲ κρασιά. Καὶ σὰν ἐτοιμάσθη νὰ μισέψη ὁ Σπῦρος, μιὰ βραδεία, γυρίζει καὶ λέγει τῆς μητέρας μου :

— Νὰ σοῦ πῶ, μάνα, ἐσὺ ἔχεις, μὴ πρὸς βάρους, μέσ' τὸ σπίτι τριῶν λογιῶν παιδιὰ. Ὅσο καὶ νὰ τὴν ἀγαπᾷ, τὴν Οὐρανίτσα, ὁ μητριὸς τῆς, δὲν θὰ τὴν ἔχη σὰν τὰ παιδιὰ του, τὰ γκαρδιακά. Εἶναι τὸ σπίτι σας σὰν μιὰ φωλιά ἀπὸ λογιῶν-τῶν-λογιῶν πουλιά, ὅπου κάθε πουλι ἔχει καὶ τὴν λαλιά του. Δὲν ἀφίνεις τὴν Οὐρανίτσα νὰ τὴν πάρῃ ἢ μητέρα μου στὸ σπίτι, καλλίτερα, νὰ τὴν ἔχη συντροφιά, ποῦ εἶναι μονάχη τῆς, ὅσο θὰ λείπω ἐγώ, ὡς ποῦ νὰ ῥθω, καλὸ κατευόδιο, νὰ στεφανωθῶ ;

Ἡ μάνα μου, σὰν τᾶκουσε, κούνησε τῆς πλάτες.

— Ἐέρω κ' ἐγώ, πλειό, εἶπε μόνον. Νὰ ἴδωμε τί θὰ πῆ κί ὁ πεθερός σου.

— Ὁ πεθερός μου, εἶπεν ὁ Σπῦρος, τί θὰ πῆ ; . . . φθάνει νὰ θέλῃς τουλόγου σου.

Ὁ πεθερὸς ἦτον ὁ ἀφέντης μου, ὁ μητριὸς τῆς Οὐρανίτσας. Ἐκεῖνος δὲν εἶπεν ὄχι, ἐπειδὴ πέφταμε πολλὰ παιδιὰ μέσ' τὸ σπίτι, κ' ἢ μάνα μου γεννοῦσε ἀκόμα.

— Ἄς πάη, καλλίτερα, μὲ τὴν συμπεθέρα, τὴ Μπερνίτσα, εἶπε.

— Ἄς πάη, πλειό, εἶπε κ' ἡ μάνα μου.

Ἡ Οὐρανίτσα, κί αὐτὴ, σὰν νὰ τῆς ἄρεσε νὰ πάη νὰ καθίση μὲ τὴν πεθερά τῆς. Ἡ συμπεθέρα, ἡ Μπερνίτσα, χήρα, ἄλλο παιδί δὲν εἶχε, παρὰ μίαν κόρη πανδρεμμένη, μὲ δυὸ παιδιὰ, καὶ τὸν γιὸ τῆς τὸν Σπῦρο. Ὅποτε ἔλειπε ὁ Σπῦρος, ἔμεινε μονάχη τῆς στὸ σπίτι. Ὡστε ἐφάνη πρόθυμη νὰ δεχθῆ τὴν νύφη τῆς γιὰ συντροφιά.

Ἡ Οὐρανίτσα ἐτοίμασε ὅλα τὰ ροῦχά τῆς, καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἐκουβαλήθη στὸ σπίτι τῆς πεθερᾶς. Ὁ Σπῦρος ἦτο ἕτοιμος νὰ μβαρκάρη ! Τὸ ταχιά ἐμβαρκάρισε νὰ φύγῃ, μὰ ἐπειδὴ οἱ καιροὶ ποῦ φουσοῦσαν ἦταν βορειάδες, ἐπόδισε, κ' ἦρθε ἴσως, κ' ἐκάθισε ἀκόμη πέντ' ἕξ ἡμέραις, ἐπειδὴ ἔκαμε μιὰ ὄψιμη χιονιά, κ' οἱ βορειάδες ἐθύμωσαν, καὶ δὲν μποροῦσε ἡ βομβάρδα ν' ἀρμενίσῃ καταπάν' τὸν ἀέρα. Ὑστερα σὰν ἐμαλάκωσαν οἱ καιροὶ κ' ἐπῆραν νοτιές, ἐμβαρκάρισε κ' ἔφυγε.

Πέρασαν δυὸ-τρεῖς μῆνες, κ' ἡ Οὐρανίτσα, ἡ ἀδελφή μου, ἔζοῦσε πολὺ ἀγαπημένα μὲ τὴν πεθερά τῆς. Κ' ἡ συμπεθέρα μὲ τὴν μάνα μου εἶχαν ἀγάπες, κί ὅλοι ἦσαν χαρούμενοι. Κ' ἐπερίμεναν, ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα, νὰ ἔρθῃ κανένα καίκι ἀποπάνω, νὰ τοὺς φέρῃ γράμμα ἀπ' τὸν Σπῦρο. Κ' ἐλογάριαζαν ὡς τὸ φθινό-

πωρο, ποῦ ἔρχονται τὰ καράβια καὶ δένουν στὴν πατρίδα γιὰ νὰ ξεχειμάσουν, νὰ ῥθῃ κί ὁ Σπῦρος μὲ τὸ καλὸ, καὶ τότε νὰ γένῃ κί ὁ γάμος.

Πέρασε ἡ Λαμπρή, ἦρθε κί ὁ Μάης μὲ τὰ λούλουδα, ἦλθε κί ὁ Θεριστὴς μὲ τὰ χρυσὰ στάχυα, ἦλθε κί ὁ Ἀλωνάρης μὲ τῆς θημονιές. Καὶ σὰν ἐμβῆκε ὁ Ἄουτος ἔξαφνα ἔνα πρωί, ἡ συμπεθέρα ἡ Μπερνίτσα βλέπει τὴν νύμφην τῆς καὶ τῆς ἐφάνη σὰν ὑποπτη καὶ φοβισμένη . . . Εὐθὺς ἄρχισε νὰ τὴν ἐξετάζῃ.

— Τί ἔχεις, κορίτσι ;

Ἡ Οὐρανίτσα ἄρχισε τὰ κλάμματα. Ἐσκυψε τὸ κεφάλι ὡς τὸν κόρφο τῆς πεθερᾶς τῆς, τὸ ἐχαμήλωσε παρακάτω ὡς τὴν μέση τῆς, τῆς ἐφίλησε τὰ γόνατα, κ' ἠθέλησε νὰ ἑομολογηθῆ. Μὰ ἡ φωνή τῆς ἔτρεμε. Δὲν μποροῦσε νὰ βγάλῃ λόγο.

— Θὰ μοῦ πῆς ;

Τῆς Οὐρανίτσας ἦτον κομμένη ἡ [φωνή] τῆς. Ὡς τόσο, νὰ ἀπάνω κάτω τί μπόρεσε νὰ πῆ :

— Σὰν ἔφυγε . . . κ' ἐπόδισε . . . κ' ἦρθε πίσω . . . ἔλειπε τουλόγου σου . . . ἦσουν στὴν ἀνδραδέρφη μου . . . ἔνα δειλινὸ . . .

ἠθέλε νὰ πῆ ὅτι ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς τὴν ἦρε μοναχὴν, τὸν καιρὸ ποῦ εἶχε μβαρκάρει τὴν πρώτη φορά, κί ἐπόδισε καὶ τὴν ἔπιασε, καὶ τὴν κατεχράσθη.

Ἡ Μπερνίτσα δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ πιστέψῃ.

— Καὶ μοῦ τὸ κρύβεις τόσο καιρὸ ; . . .

— Κί ἐγὼ δὲν ἤξερα . . . τώρα τὸ ἐνοιῶσα, εἶπε μὲ κλάμματα ἡ Οὐρανίτσα.

— Ψέμματα λές ! εἶπεν ἀγρία ἡ Μπερνίτσα. Εἶσαι σὲ τέτοια θέσι ποῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ λείπει ὁ γιὸς μου . . . Μὲ κανέναν ἄλλον ! . . .

Ὁ λόγος αὐτὸς τῆς πεθερᾶς ἦτον μαχαῖρι δίκοπο, ἦτον ἀστροπελέκι, ἦτον θάνατος. Ἡ Οὐρανίτσα ἄρχισε νὰ τρέμῃ ὅλη, ἐκοκκίνησε, κιτρίνισε, ἔπλεε στὸν ἰδρωτὰ, πιάσθηκε ὁ ἀνασασμός τῆς.

— Ἐγὼ ! μπόρεσε μόνον νὰ πῆ . . . θὰ πιῶ φαρμάκι ! . . .

— Νά, ἐκεῖδ' ἀπάνω στὸ ἀράφι, τῶχω, εἶπε σκληρὰ ἡ πεθερά τῆς. Πάρε το καὶ πιέ το ! . . .

Αὐτὸν ἦτον λόγον εἶπε καὶ τῆς γύρισε τῆς πλάτες . . .

Αὐτὸ ἦτον « ἔνα κ' ἔνα », παιδάκι μου, ἔξηκολούθησεν ἡ γραῖα Φωλιώ, ἀφοῦ εἶχε διακόπη ἐπ' ὀλίγα λεπτὰ τὴν ἀφήγησιν. Τὸ πρωὶ ἐπώθηκε αὐτὸς ὁ λόγος, καὶ τὸ ἀπόγευμα, κοντὰ τὸ δειλινὸ, ἡ Οὐρανίτσα ἡ ἀδελφὴ μου, βρέθηκε ξαπλωμένη κοντὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ἀπάνω στὸ κατώφλιο, μὲ τὰ ποδάκια κατὰ μέσα στὸ σπίτι, καὶ τὸ κεφάλι κατὰ ἔξω στὴν αὐλή, χλωμὴ, νεκρὴ, ἀπεθαμμένη.

Ἐβαλε ἡ Μπερνίτσα τῆς φωνές, ἔτρεξαν ἡ γειτόνισσες. Σὲ λίγο ἔφθασε καὶ ἡ μάνα μου ξεμανδήλωτη, τραβῶντας τὰ μαλλιά τῆς.

Ἐτρεξα κ' ἐγώ, πιανόμενη ἀπ' τὴν φουστὰνα τῆς μητέρας μου, ὄχτῳ χρόνων κορίτσι, κλαίοντας χωρὶς ν' ἀγροικῶ καὶ νὰ νοιώθω τὸ γιατί.

Τὴν ἔσαβάνωσαν, τὴν ἔκλαψαν σιγανὰ, χωρὶς μοιρολόγια. Ἡ Μπερνίτσα « ἔπιασε τὴ χάσα ». Δὲν τῆς ἐβάστα ἡ καρδιά — δὲν κοτοῦσε νὰ πῆ τὴν ἀλήθεια τῆς μητέρας μου.

Ὑστερα, ἔπρεπε νὰ τὴν θάψουν, πρὶν βασιλέψῃ ὁ ἥλιος. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ, δὲν εἶχαμε δημάρχους, εἶχαμε δημογερόντους τοῦ χωριοῦ, πρωτόγερους. Κί ὁ πρωτόγερος τοῦ χωριοῦ, ὁ κύρ Ἀναγνώστης, ἕνας ἄνθρωπος, ὄλο μὲ συννεφιασμένο μέτωπο καὶ ζαρωμένα φρύδια, δὲν ἠθέλε νὰ δόσῃ ἀδεια νὰ θάψουν τὴν φαρμακωμένη στὸν ἅγιον τὸν τόπο, στὰ Μνημοῦρια, ἐκεῖ ποῦ ἔθαφταν τοὺς χριστιανούς. Κί ὁ παπᾶς τῆς ἐκκλησιᾶς, σύμφωνος, δὲν ἠθέλησε νὰ τῆς διαβάσῃ τῆς φτωχῆς, οὔτε ἕνα τρισάγιο. Καθὼς μοῦ εἶπε ὕστερα ὁ πνευματικὸς, εἶχαν δίκην, γιὰ νὰ μὴ δίνεται κακὸ παράδειγμα. Ἐπειτα ἡ ἀδελφὴ μου ἦτον ἡ πρώτη ψυχὴ, ὕστερα ἀπ' ἀμνημόνευτα χρόνια, ποῦ σκοτώθηκε μοναχὴ τῆς. Ἄλλοτε δὲν εἶχε ξαναγεῖνη αὐτὸ στὸν τόπο μας.

Μερικοὶ ἄλλοι ἔλεγαν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ταφῆ ἐπάνω στὸν τόπο, μὴ τυχὸν βροχολοκιάσῃ κ' ἔρθῃ πίσω — ἐπειδὴ ὁ βροχολοκίας μόνον ἀρμυρὰ νερὰ δὲν μπορεῖ νὰ περάσῃ. Βλέπεις ἐκεῖνα τὰ νησάκια, ποῦ εἶν' ἕνα καμάρι, ἕνα στολίδι, ἐμπρὸς στὸ λιμάνι μας ; Κύτταξ' ἐκεῖνο τὸ νησί, ποῦ τὸ λένε Μαραγκό ! Ἐτσι τὸ ἔλεγαν ἀπ' ἀρχῆς, ἔτσι ἄρχισαν πάλι νὰ τὸ λένε καὶ τώρα. Μὰ ἕνα καιρὸ τὸ εἶχαν ὀνοματίσει ἀπ' τὸ ὄνομα τῆς ἀδελφῆς μου.

Ὁ γείτονας μας, ὁ Γιαλουγγῆς, μὲ τὴν βάρκα του, καὶ μὲ τὸν σύντροφό του μαζύ, τὸν Φραγκούλη τῆς Μπάλλαινας, ἐπῆραν τὸ λείψανο ἐπάνω εἰς ἕνα πλατὺ μαδέρι, καὶ τὸ κουβάλησαν, τὸν βράχο τὸν κατήφορο, ὡς τὴν βάρκα. Ἡ μάνα μου ἔτρεχε κατόπιν, κ' ἐγὼ μαζύ τῆς. Κόσμος πολὺς, ἀπὸ περιέργεια, ἀκολούθησαν ὡς κάτω στὸ γιαιλό. Μερικοὶ ἔλεγαν κί ἄσχημα λόγια :

— Σκύλα ! . . . ψοφίμι ! . . .

Τὴν ἐμβαρκάρισαν στὴν φελλούκα κ' ἔπιασαν τὰ κουπιὰ, οἱ δυὸ τους, ἐπῆγε μαζύ κ' ἕνας ἄνθρωπος μ' ἕνα σελλάχι, μὲ μιὰ κουμποῦρα στὴν μέση, καὶ μ' ἕνα χονδρὸ ραβδί στὸ χέρι. Ἄνθρωπος μὲ μεγάλα μουστάκια, καὶ μὲ μακρὰ μαλλιά καὶ μιὰ μαύρη σκούφια. Ἦτον ὁ καβάσης τῆς δημογεροντίας. Τὸν εἶχε στείλῃ ὁ πρωτόγερος γιὰ συνοδιά. Ἐπῆραν μαζύ τους δύο τσάπες κ' ἕνα φτυάρι. Ἄλλον δὲν ἄρῃσαν νὰ πατήσῃ στὴν βάρκα. Τὴν μάνα μου τὴν ἔδωξαν μακρὰ.

Ἐγύρισε πίσω μὲ τὰ κλάμματα.

Ἡ ἄλλες ἢ μανάδες, ὅταν γυρίζουν ἀπ' τὸ ξύδι, ἀπ' τὴν ἐκφορὰ τοῦ νεκροῦ, παῖουν τὰ μοιρολόγια. Ἡ μάνα μου τότες τ' ἄρχισε . . .

Ἐκλαιε, ἀμέρωτα, ἀπαρηγόρητα, καὶ μ' ἔκανε κ' ἐμὲ νὰ κλαίω. Ἀνάμεσα τὴν ἔρωτοῦσα :

— Ποῦ τὴν πᾶνε, μάνα, τὴν Οὐρανίτσα μας;

Ἔστερ' ἀπὸ ἓνα χρόνον, μερικοὶ ψαράδες εἶχαν ἀνεβῆ στὴν ράχη τοῦ νηιοῦ, τοῦ Μα-ραγκοῦ, ὅπου, ἀργὰ καὶ ποῦ, ἐτύχαινε νὰ πατήσῃ ἄνθρωπος. Ἦθελαν νὰ κατεβάσουν μερικά ξηρόκλαδα, ἢ νὰ κόψουν ὀλίγα ξύλα γιὰ ν' ἀνάψουν φωτιά κάτω στὴν ἄμμο, νὰ ψήσουν ψαράκια γιὰ νὰ κολλατίσουν. Ἐκεῖ ἀνάμεσα στὰ χαμόκλαδα, μιὰ ἀσυνείδητη μοσχοβολιὰ τοὺς ἤρθε.

Ἐκεῖ, στὴν ρίζα ἑνὸς βράχου, εἰς ἓνα μέρος, ὅπου τὸ χῶμα ἐξεῖχε ὀλίγον, εἰς ἓνα μικρὸν ὄχθον ὡς μιὰ μισητὴ ὄργυιὰ τὸ μάκρος, καὶ τέσσαρες πιθαμὲς τὸ πλάτος, ἀνθοῦσε μιὰ ὠμορφη ὑψιὰ, γεμάτη ἀπὸ ὠραῖα ἀσπροκίτρινα λουλουδάκια, ὑψιὰ, τόσα πολλὰ καὶ φουντωτὰ κ' ἄφθονα, ὥστε μποροῦσαν νὰ γεμίσουν ὡς δέκα καλάθια.

Ἐκεῖ, ἦταν ὁ τάφος τῆς φτωχῆς ἀδερφῆς μου. Ἀπὸ τότε τὸ Μαραγκὸ ἄρχισαν νὰ τὸ λένε «τὸ Νησι τῆς Οὐρανίτσας».

Α.Λ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ἐπάρχουν στιγμαί, ποῦ λέγουν τόσα πολλὰ πράγματα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὑπάρχουν μερικά ὧραι, μετρημένοι εἰς ὄλην του τὴν ζωὴν, ποῦ τοῦ ψάλλον κάτι τι ἀφαντίστως γλυκὸ καὶ μελαγχολικὸ τραγοῦδι, ποῦ ὁμοιάζει σὰν θρύλον, σὰν παράπονον, σὰν μοιρολόγι, σὰν νανούρισμα.

✦

Ἦμην μόνος εἰς τὸ μικρὸ μου δωμάτιον. Ἔστερα ἀπὸ μιαν ἀνάγνωσιν, ἐσήκωσα τὰ κουρασμένα μου μάτια, ἀφήκα τὸ βιβλίον νὰ κυλισθῆ κάτω, ἐνῶ ἡ ψυχὴ μου, φουσκωμένη ἀπὸ μιαν ἀπροσδιόριστον νοσταλγίαν, ὄχι πλέον πατρίδος, ἀλλὰ καταστάσεως, ἐταξείδευε μακρὰν, πολὺ μακρὰν. Ἦ ὦρα ἦτο ἐκεῖνη ποῦ εὐνοεῖ τέτοιας πτήσεις. Ὁ ἥλιος ἔξω ἔδνε· μερικά συννεφάκια τὸν κατευώδευον εἰς τὸ καθημερινόν του ταξεῖδι. Ἀλλὰ ἀπὸ ὄλην αὐτὴν τὴν δύσιν τίποτε σχεδὸν δὲν ἔφθανεν εἰς τὸ μοναχικόν μου δωμάτιον, τίποτε σχεδὸν, παρὰ μιὰ μικρὰ καὶ πολὺ ἀσθενῆς δέσμη μερικῶν ἀκτίνων, τῶν ὁποίων τὴν δύναμιν ὀλιγόστευε περισσότερο τὸ τούλινο παραπέτασμα.

Ἐκεῖ, σὲ μιὰ γωνία, κοντὰ στὸ παράθυρον, ἐπάνω εἰς τὴν ἐταξέρα, τρία ρόδα — ὠχροκόκκινα καὶ κιτρινόλευκα ρόδα — μαζὶ μὲ λίγους μενεξέδες μὲ χαριτωμένα πέταλα, ἔχαιροῦσαν καὶ αὐτὰ ἀπὸ τὸ κρυσταλλένιον τους

δοχεῖο τὸν ἥλιο τῆς ἡμέρας καὶ ἔγεραν τὸ φουντωτὸ κεφαλάκι των. Μία μικρὰ εἰκὼν, κρεμασμένη εἰς τὸν τοῖχον, ἐβυθίζετο σιγὰ σιγὰ εἰς τὸ σκότος, τὸ ὁποῖον ἐκυρίευε τὸ δωμάτιον.

Ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα λουλουδάκια ἔβγαίνε μία λεπτὴ εὐωδία, μιὰ εὐωδία ποῦ ναρκώνει, ποῦ μεθ' ἑπιπλέον μὲ τὴν γλυκύτητα, παρὰ μὲ τὴν δύναμιν, ἀπὸ τὴν εἰκὼνα ἐξατμίζοντο μερικά ἀναμνήσεις λεπταὶ καὶ αἰθέριαι, ἀναμνήσεις μιᾶς ζωῆς ποῦ δὲν ὑπῆρξε σχεδὸν καὶ ἀπὸ τὴν ἀδύνατον δέσμη τῶν ὠχρῶν ἀκτίνων ἀνεδίδετο κάτι τι σὰν στεναγμὸς μιᾶς σβεννυμένης ψυχῆς, ἑνὸς διαλυομένου ὄνειρου.

Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν μυστικὴν συναυλίαν ἡ ψυχὴ μου καὶ αὐτὴ κάτι ἠσθάνετο μυστηριώδες, κάτι ποῦ τὴν ἔκαιε τόσον γλυκὰ, ὥστε νὰ τὸ ἀγαπᾷ, κάποιον ἀόριστον αἴσθημα, ποῦ νεκρόνει τὸ σῶμα, ἐκμηδενίζει τὰ νεῦρα, ναρκώνει τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ δώσῃ περισσότερὰν ζωὴν εἰς τὴν καρδίαν μὲ τοὺς ἀορίστους πόθους τῆς.

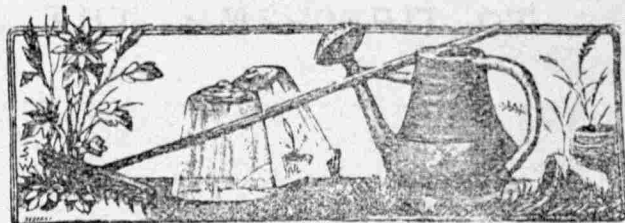
Ἐννοοῦσα ὅτι ἡ καρδία μου ἐπλημμύριζεν, ἐννοοῦσα ὅτι ὠγοῦτο καὶ ἠσθάνομην τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξωτερικεύσω ἐκεῖνο τὸ τί, τὸ ἄγνωστον, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤθελα νὰ συγκρατήσω.

Ἐρρίφθην εἰς τὸ πιάνο καὶ ἤρχισα νὰ κρούω τὸ τραγοῦδι τῶν πόθων καὶ τῶν ὄνειρων, κανεὶς ὅμως τόνος καὶ ρυθμὸς δὲν ἤρμοζε πρὸς τὸν τόνον των. Τὸ ἔκλεισα λοιπὸν καὶ ἐπῆρα τοὺς χροστήρας· ἐπάνω ὅμως εἰς τὴν ὀθόνην ἀπειτυπώθησαν τὰ χρώματα τόσον ἀνάρμιστα, τόσον ὑλικά, ὥστε ἔρριψα κάτω καὶ τοὺς χροστήρας καὶ τὴν πυξίδα διὰ νὰ πάρω τὴν σμίλην. Ἀλλὰ τὸ μάρμαρον περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο εἶναι ἀνίκανον ν' ἀποτυπώσῃ τὰ κυλιόμενα αἰσθητήματα. Ἀπηλίπθην καὶ ἤρχισα νὰ γράφω. Ἡ γραφὴ ἔτρεμεν εἰς τὰ δάκτυλά μου, ἀλλ' αἱ γραμμαὶ ποῦ ἐχάρασσε δὲν ἦσαν ἐκεῖνο ποῦ ἐποθοῦσα. Τότε ἐνόησα ὅτι τίποτε εἰς τὸν κόσμον δὲν εἶναι ποικιλώτερον ἀπὸ τοὺς πόθους καὶ τὰ ὄνειρά μας, εἴτε ταῦτα ὀρμῶσιν ὡς καταρράκται, εἴτε κυλίσονται ἀπαλὰ-ἀπαλὰ σὰν ἀκτίνες ἡλίου ποῦ δύνει...

✦

Τώρα ἡ δέσμη τῶν ἀκτίνων λιποψυχεῖ ἐπάνω εἰς τὰ σκιερὰ πέταλα τῶν μενεξέδων καὶ τὰ ὠχροπράσινα τῶν ρόδων, ἡ προσφιλῆς μου εἰκὼν ἐβυθίσθη εἰς τὸ σκότος, ἡ ναρκωτικὴ εὐωδία κατέπεσεν, ἡ καρδία μόνον ἐξακολουθεῖ τὸ μυστικὸν τῆς δράμα...

Θύμος.

ΤΑ ΑΝΘΗ ΜΑΣ

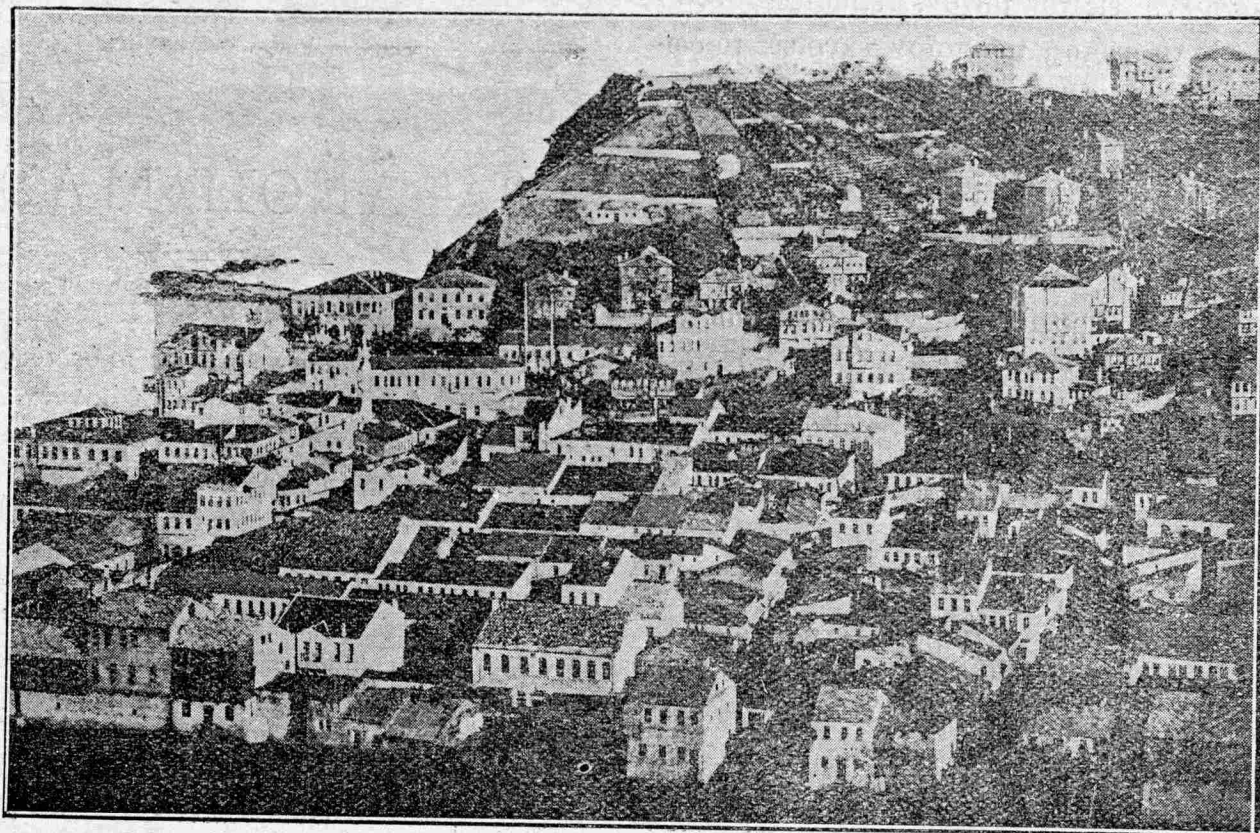
3. Ἰακίνθος.

Οἱ φυτολόγοι διαφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὸ φυτόν, τὸ ὁποῖον οἱ ἀρχαῖοι ἀπεκάλουν ἰακίνθον. Φαίνεται ὅμως βέβαιον ὅτι δὲν ἦτο τὸ σήμερον ἀποκαλούμενον ὠραῖον βολβοφόρον φυτόν, τὸ κοινῶς ζεμβούλιον λεγόμενον, ἀλλὰ μᾶλλον εἶδος ἱριδος ἢ τὸ Δελφίνιον. Ὅπως δὴποτε ὅμως ἡ ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος τοῦ ἰακίνθου, ὅστις μὲν περὶ τὸ 1500 μ. Χ. μετεφέρθη ἐκ Περσίας εἰς τὴν Ἑσπερίαν, ἔχει τὴν μυθικὴν αὐτῆς παραγωγὴν. Ὁ Ἰακίνθος, υἱὸς τοῦ Ἀμύκλα καὶ τῆς Διομήδης, ἦ κατ' ἄλλους τοῦ Οἰβάλου τῆς Σπάρτης, περίφημος διὰ τὸ κάλλος του, ἦτο φίλτατος τοῦ Ἀπολλωνος. Ἐνῶ δὲ ἡμέραν τινα ὁ Ἀπόλλων ἔρριπτε μετ' αὐτοῦ τὸν δίσκον, ὁ κατὰ τὰ ἄλλα πάντοτε πρῶτος Ζεφύρος, ζηλεύσας ἔστρεψε τὸν δίσκον τοῦ Ἀπολλωνος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεανίου, ὅστις καὶ αὐτοστιγμὴ ἐφονεύθη. Ὁ Θεὸς τῶν Μουσῶν, ὅστις ἐθεράπευε πάντοτε τὰ πάντα, δὲν ἠδυνήθη νὰ βοηθήσῃ τὸν νεανίσκον του, ἀλλὰ μετέτρεψεν αὐτὸν τοῦλάχιστον εἰς ἄνθος, τὸν ἰακίνθον, εἰς τιμὴν τοῦ ὁποίου οἱ Σπαρτιᾶται κατὰ τὸν Ἰούνιον ἐκάστου ἔτους ἐτέλουν τριήμερον ἑορτήν, τὰ Ἰακίνθια. Πράγματι ὅμως τὸ ὄνομα ἰακίνθος, τὸ ὁποῖον ἀντὶ τοῦ ἰετανθοῦ (ἰετοῦ ἄνθος) ὑπάρχει, παράγεται ἐκ τοῦ ἰακίζω, συνώνυμον τοῦ ἰετιζω. Οἰονδὴποτε λοιπὸν φυτόν καὶ ἂν ἐσήμαινεν ὁ ἰακίνθος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι, βέβαιον τυγχάνει ὅτι δηλοῖ φυτόν ἄνθος κατὰ τὴν περίοδον τῶν βροχῶν, αἱ ὁποῖαι συμβαίνουσιν εἰς τὰ νότια κλίματα κατὰ τὴν ἄνοιξιν. Ὅστε σημαίνει κυρίως ἄνθος βροχῆς. Τὸ προσφιλὲς τοῦτο εἰς τοὺς ἀνοφίλους ἄνθος τῆς πρώτης ἀνοξέως, τοῦ ὁποίου ἡ καλλιέργεια διεξάγεται κυρίως ἐν Ὀλλανδίᾳ, παρὰ τὴν πόλιν Χαρλέμην, ὅπου καὶ πάντα τὰ ἄλλα βολβοφόρα φυτὰ καλλιεργοῦνται χάριν ἐμπορίου, κατέχει καὶ σήμερον πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν ὁμοιογενῶν αὐτοῦ φυτῶν, ἀλλ' ἡ τιμὴ αὐτοῦ οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχη σύγκρισιν πρὸς τὰς κατὰ τὸν 17^{ον} ἰδίως αἰῶνα πληρωνομένας τιμὰς, ὅποτε ἐν κρόμμυον ἐν τῇ ἀγορᾷ εἶχε πωληθῆ ἀντὶ 4700 ὀλλανδικῶν ταλλήρων! Σήμερον ὑπάρχει ἀπειρία ποικιλῶν τοῦ ἐκλεκτοῦ τούτου καὶ εὐώδους φυτοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ ἄνθος ἀπαντᾷ ἀπλοῦν καὶ πλησιπέταλον. Ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ εἶναι εὐχερῆς, καθότι τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖ καὶ μεγάλην περιποίησιν. Πᾶσα γῆ, διαβροχομένη εὐκόλως, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς καλλιέργειαν αὐτοῦ, ἅμα προστεθῆ εἰς αὐτὴν ἰκανὴ ποσότης κόνεως καρβούνων κοινῶν. Τὰ κρόμμυα αὐτοῦ δύνανται ἄλλως νὰ καλλιεργηθῶσι καὶ ἐντὸς δοχείων εὐρυστόμων, ἐξ ὑδάτου ἢ πορσελάνης, ἐὰν θέσωμεν εἰς αὐτὰ ὕδωρ ἕως ὅτου νὰ διαβρέχεται ὁ κάτω δίσκος δι' αὐτοῦ καὶ προσθέσωμεν ἐντὸς τοῦ δοχείου κόνιν καρβούνων ξύλου καὶ μικρὰν ποσότητα μαγειρικοῦ ἄλατος. Ἐν Ἑυρώπῃ, ἐνθα οἱ ἰακίνθοι εἶναι περιζήτητοι, καλλιεργοῦνται οὗτοι καὶ ἐντὸς βρώων (γαλλ. mousse), ἐντὸς τῶν ὁποίων ἰοποθετοῦσι τὰ κρόμμυα τοῦ ἰακίνθου καὶ φροντίζουσι νὰ διατηρῶσιν αὐτὰ ὑγρά. Ἡ ἄνθησις καθίσταται τοιοῦτοτρόπως πρῶτος.

Ν. ΒΟΥΡΟΣ

Καθηγητὴς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γ. Σχολῆ.

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

"Αποψις 'Ινεπόλεως.

Ἡ Ἰνέπολις, ἔδρα ὑποδιοικητοῦ καὶ ἐπίγειον τῆς Κασταμονῆς, κεῖται ἐν τῇ Μικρασιατικῇ παραλίᾳ τοῦ Εὐξείνου καὶ ἀπέχει τῆς Κων/πόλεως 240 μίλια. Ἡ Ἰνέπολις μετὰ τῶν περὶ χωρίων κατοικεῖται ὑπὸ 25,000 κατοίκων, ἐκ τῶν ὁποίων 3000 Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι, οἵτινες, ἀποτελοῦντες 5 κοινότητας, ἔχουν 5 ἐκκλησίας, 1 μονὴν καὶ 2 παρεκκλήσια· διατηροῦν δὲ 5 σχολεῖα, ἐν οἷς διδάσκουν 4 διδάσκαλοι καὶ 3 διδασκάλισσαι, φοιτῶσι δὲ 500

μαθηταί, καὶ μίαν Σχολὴν, Κεντρικὴν ὀνομαζομένην, μὲ 4 τάξεις, ἐν ἣ διδάσκουσι 3 διδάσκαλοι καὶ φοιτῶσι 50 μαθηταί. Ἡ γεωργία τῆς Ἰνεπόλεως εἶναι ἥτιον ἀνεπτυγμένη, τὸ ἐμπόριόν τῆς ὁμῶς εὐρίσκειται ἐν ἀνθηρᾷ καταστάσει.

Κυριώτερα προϊόντα, ἅτινα ἐξάγει εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἶναι : ξυλεία, αὐγά, κάρυα, μῆλα καὶ λίνον.

*Αποστολεὺς ΗΛ. Π. ΑΛΕΞΙΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ¹ ΚΑΙ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Χειμωνιάτικα παιγνίδια. — Μὲ τὸν χειμῶνα ἤρχισαν καὶ τὰ ἀγωνίσματα τῆς ἐποχῆς. Τὸ σκί πένει καὶ δίνει εἰς τὰς χιονισμένας χώρας. Εἶναι θαυμάσιον παιγνίδιον, κατὰ τὴν γνώμην ἐκείνων ποῦ τὸ παίζουν. «Ἀπαιτοῦνται δι' αὐτό, λέγει μία διάσημος σκιέζ, ἡ δεσποινὶς Μαρβίν, δύο ἐπιμήκη πέδιλα, δύο δυνατὰ μπαστούνια καὶ ... χιόνι». Ἀλλά, ἄς μὴ νομισθῇ ὅτι ἡ ἀνάβασις εἶναι πολὺ εὐκόλος· ἀκόμη περισσότερον ἢ κατάβασις, ἡ ὁποία δὲν κανονίζεται πλέον ἀπὸ τίποτε· μόνον ἡ ἰσορροπία τοῦ ἐκδρομέως ἡμπορεῖ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ φοβερὰς πτώσεις. Ἐν τούτοις, ὅταν φθάσῃ τις εἰς τὸ τέμα, κατόπιν τοῦ δρόμου αὐτοῦ αἰσθάνεται, λέγουν, ἕνα εὐάρεστον ἱλιγγόν, ἕν αἰσθημα νικηφόρου ἐκπλήξεως. Αὐτὰ γίνονται εἰς τὰ βουνά, ἀλλὰ μὴ νομίσετε ὅτι περιορίζονται μόνον ἐκεῖ. Ἀλλὰ δὲν εἰμποροῦσαν νὰ μὴ παραποιήσουν καὶ αὐτὸ τὸ ἀγωνίσμα... καὶ ἐδημιούργησαν τὸ σκί τῶν σαλονιῶν.

Οἱ νέοι φίλοι των. — Τώρα ποῦ προσπαθοῦμεν ν' ἀπαλλαγῶμεν καὶ ἀπὸ τὸν τελευταῖον σκύλλον τῆς πόλεώς μας, ἰδοὺ ποῦ φθάνει ἀπὸ τὸ Παρίσι μία φωνὴ ὑπὲρ αὐτῶν. Γίνονται διαλέξεις, γράφονται πραγματεῖαι,

ἰδρύνονται σύλλογοι διὰ νὰ διαδόσουν τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς σκύλλους, διὰ νὰ διδάξουν τὰς περιποιήσεις, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ τοὺς προσφέρωμεν. Ἐννοεῖται βέβαια ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία σχέση μετὰ τῶν παλαιῶν τροφίμων τοῦ Γιουκσὲκ Καλδιριμιοῦ καὶ τῶν σκύλων αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦν ἰδιαίτερον προσωπικὸν κουρέων, μαγείρων, καλλωπιστῶν, ἐκγυμναστῶν καὶ ραπτῶν.

Εἶναι ὁ οὐρανὸς γαλανός; — Ἴδου ἐν ζήτημα. Ὅλοι εἰξεύρομεν ὅτι εἶναι, ἀλλ' εἶναι πραγματικῶς ἢ ἀπατώμεθα; Ἡ ἐξήγησις τοῦ χρώματος τούτου ἀποδίδεται εἰς τὴν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ διάθλασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, αἵτινες ὡς εἰς πρῶσιμα ἀναλύονται εἰς ἑπτὰ χρώματα. Τὰ χρώματα ταῦτα δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἢ κύματα τοῦ αἰθέρος, ποικίλοντα κατὰ τὴν ἀκτίναν· τὰ κύματα τοῦ κυανοῦ, εὐρίσκοντα περισσότεραν ἀντίστασιν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, διαθλῶνται καὶ σκορπίζουσιν ἐν κυανοῦν χρώμα εἰς τὸν οὐρανόν· ἰδοὺ ἡ μία ἐξήγησις. Κατὰ τὴν ἄλλην τὸ πᾶν εἶναι ἀπάτη. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὅταν παρατηρήσῃ τις ἐπ' ἄρκετον μέρος τι κεχρωματισμένον, ὕστερον δὲ ἀποστρέψῃ τοὺς ὀφθαλμούς, ὅτι θὰ ἴδῃ, θὰ τῷ φαίνεται ἔχον χρώμα ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου. Ἄν παρατηρήσῃ τις ἐρυθρὸν χρώμα, τὸ βλέπει πράσινον, τὸ κίτρινον βλέπει ἰόχρουν,

τὸ χρυσοειδὲς κυανοῦν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ βάθος τοῦ ἀνθρωπίνου ὀφθαλμοῦ εἶναι χρυσοειδές, ὁ ὀφθαλμὸς κουρασμένος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του δίδει εἰς τὸν οὐρανόν, ὅστις πραγματικῶς εἶναι ἄχρους, τὸ κυανοῦν αὐτὸ χρώμα. Ὡστε ἡμεῖς δημιουργοῦμεν τὸ χρώμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὅλοι οἱ ποιηταὶ ἐξύμνησαν.

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

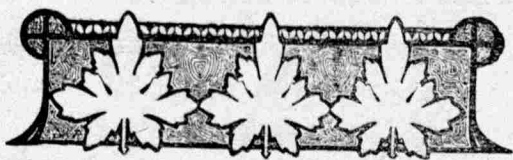
Πουλιά μου βαρυστένακτα καὶ ἄμοιρα πουλιά, χειμῶνας πλάκωσε βαρὺς, τὰ πάντα ἐρημώνει, σπείρει παντοῦ καταστροφὴ, γυμνώνει τὴ φωληρὰ καὶ τὰ πτωχὰ κ' ἀδύνατα εἰς ἄλλα μέρη διώχνει· προλαβετε νὰ φύγετε τὸ γαῖρο βασιλιᾶ κ' εὐχομαι νὰ σᾶς ξαναἰδῶ τὴν ἄνοιξι, πουλιά.

Περάσετε τ' ἀπέραντα καὶ ἄγρια πελάγη, ἀλλοῦ νὰ βρῆτ' ἀνάπανσι, ζωὴ καὶ ἡσυχία, ἔπου γλυκὺς ὁ ζέφυρος καὶ ἄκακος φυσάει, ἀλλὰ μὴ λησμονήσετε τὴν πρώτη μας φιλία, μέσα στὰς ἀπολαύσεις σας ἐκεῖ στήν ξενητεῖα κ' εὐχομαι νὰ σᾶς ξαναἰδῶ τὴν ἄνοιξι, πουλιά.

Πουλιά, στήν ἡσυχία σας ἐκεῖ στήν ἐξορία, τῆς πίκραις μας, τὰ βάσανα, ποτὲ μὴ λησμονήτε· ἔχετ' ἐλπίδα πάντοτε, ἔχετε καρτεριά, ὅτι θὰ παύσῃ ὁ χειμῶν μιά μέρα, καὶ θὰ ῥοθῆτε σὸ ρημαγμένο δένδρον σας, νὰ στήσειε φωληρὰ. Ὡ! εὐχομαι νὰ σᾶς ἰδῶ τὴν ἄνοιξι, πουλιά

*Ἀδριανούπολις.

Ε. Κ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

ΛΑΪΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ,

Ο ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΦΙΛΟΣ

ΚΙ' Ο ΓΑΜΠΡΟΣ

Είταν ένας πατέρας κι' ένας γυιός. Ο πατέρας, τήν ημέρα, που θ' απέθνησκε, προσκάλεσε τόν γυιό του και του είπε :

— "Ε! παιδί μου, εγώ σήμερα θ' αποθάνω, και κοντά στην ολίγη περιουσία, που σου αφήνω, θα σου αφήσω και μιὰ συμβουλή, που θεωρώ μεγαλύτερη από τήν περιουσία αυτή :

1^ο να μὴν ἐμπιστευτῆς ποτέ τήν γυναϊκά σου,

2^ο να μὴ πιάσης ἀνώτερόν σου φίλον και

3^ο να μὴ θεωρήσης ποτέ τόν γαμπρόν σου ὡς παιδί σου.

Ο πατέρας πέθανε κι' ὁ γυιός ἐκκληρονόμησε ὅ,τι τοῦ ἄφησε ἐκεῖνος, καθὼς και τήν συμβουλή, ἀλλὰ δὲν εἶχε πολλήν ἐμπιστοσύνη σ' αὐτὴν τήν συμβουλή τοῦ πατρός του κι' ἀποφάσισε νὰ τήν δοκιμάσῃ. Εἶχε γυναϊκα, εἶχε γαμπρόν ἀπὸ θυγατέρα στὸ σπίτι του κι' ἕναν πασιᾶ φίλο, πολὺ ἀνώτερόν του.

Μιὰ μέρα ὁ πασιᾶς ἤθελε νὰ κἀνῃ ἕνα μακρυνὸ ταξίδι· τὸν προσεκάλεσε και τοῦ εἶπε :

— "Εγὼ θὰ πάγω ταξίδι γιὰ κάμποσον καιρόν, κι' ἐπειδὴ ἔχω μιὰ ὠραιότατη πέρδικα σ' ἕνα χρυσὸ κλουδί, και δὲν μπορῶ νὰ τήν πάρω μαζί μου, σὲ παρακαλῶ νὰ τήν πάρῃς στὸ σπίτι σου και νὰ τήν ἔχῃς ὡς που νὰ γυρίσω.

— Εὐχαρίστως, πασιᾶ μου (τοῦ εἶπε). Δός μου τήν πέρδικα, κι' ὅποτε ἔρθῃς, θὰ τήν βρῆς καλύτερα ἀπ' ὅ,τι εἶναι.

"Ἔτσι, πήρε τὸ κλουδί με τήν πέρδικα κι' εὐχῆθηκε στὸν πασιᾶ κατευόδιο και πήγε στὸ σπίτι του.

— Τ' εἶν' αὐτό ;

Τὸν ἐρώτησε ἡ γυναϊκά του.

— Τί νᾶναι, γυναϊκά μου; (τῆς εἶπε).

Ο φίλος μου ὁ πασιᾶς φεύγει γιὰ μακρυνὸ ταξίδι κι' ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἄλλο φίλο πιστότερο ἀπὸ μένα γιὰ νὰ ἐμπιστευτῆ αὐτὴν τήν πέρδικα με τὸ κλουδί τῆς, με προσεκάλεσε και με παρεκάλεσε νὰ τήν πάρω και νὰ τοῦ τήν διατηρήσω ὡς που νὰ γυρίσῃ.

"Ἔτσι πέρασε κάμποσος καιρός, που ζύγανε νὰ γυρίσῃ ὁ πασιᾶς, κι' ἐσκέφθηκε πρῶτα-πρῶτα νὰ δοκιμάσῃ τήν ἐμπιστοσύνη, που ἔπρεπε νᾶχῃ τήν γυναϊκά του, κι' ὕστερα τ' ἄλλα.

Μιὰ μέρα πήρε τήν πέρδικα τοῦ πασιᾶ κρυφὰ ἀπὸ τήν γυναϊκά του και τήν ἔδωκε σ' ἕνα φίλο του, ἀγόρασε μιὰ ἄλλη πέρδικα ζωντανή, τήν ἔσφαξε και τήν ἔδωκε τήν γυναϊκά του και τῆς εἶπε :

— Γυναϊκα, σήμερα θὰ φᾶμε τήν πέρδικα τοῦ πασιᾶ...

— Και τί λόγο θὰ δώσης στὸν πασιᾶ, σὺν τὸ μάθη ;

Τοῦ εἶπε ἐκεῖνη.

— "Ἐμαθα (τῆς εἶπε) πῶς δὲν θὰ ἔξανα-γυρίσῃ...

Δὲν πέρασαν πολλές μέρες κι' ἦρθε ὁ πασιᾶς ἀπὸ τὸ ταξίδι, και σείστηκε ὅλη ἡ πολιτεία ἀπὸ τὸν ἔρχομό του.

— Τί λόγο τώρα θὰ δώκῃς τοῦ πασιᾶ ;

Τὸν ἐρώτησε ἡ γυναϊκα.

— Ἐέρω κι' ἐγὼ (τῆς εἶπε αὐτός). Πολὺ ἄσχημα θὰ τήν περάσω...

— Και τί μπορεῖ νὰ σοῦ κἀνῃ ;

Τὸν ἐρώτησε ἐκεῖνη.

— Πασιᾶς εἶναι (τῆς ἀποκρίθηκε λυπημένος)· μπορεῖ και νὰ με κόψῃ...

✱

Τήν ἴδια μέρα ἦρε μιὰ ἀφορμὴ και μάλωσε τήν γυναϊκά του. Ἐκεῖνη τοῦ ἀντιλογήθηκε ἄσχημα κι' αὐτὸς τῆς ἔδωκε πεντέξῃ μπάτσες.

"Ἀμέσως ἡ γυναϊκα, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἄνδρα τῆς, πηγαίνει κρυφὰ στὸν πασιᾶ και τοῦ λέγει τὸ και τό; « ἔσφαξε ὁ ἄντρας μου τήν πέρδικά σου ».

Τήν ἄλλη μέρα προσκαλεῖ ἀμέσως ὁ πασιᾶς τὸν φίλο του και τοῦ λέγει :

— Σ' εὐχαριστῶ, φίλε μου, γιὰ τήν περιποίησιν που ἔχεις κἀνει τὸ διάστημα, που ἔλειπα τήν πέρδικά μου, και σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ τήν φέρῃς τώρα, νὰ γλυτώσης ἀπὸ τὸ βάρος.

— Τὴν ἔσφαξα, πασιᾶ μου, τήν πέρδικά σου και τήν ἔφαγα μιὰ μέρα με τήν γυναϊκά μου. Εἶπε στὸν πασιᾶ με ἀπάθειαν.

Ο πασιᾶς ἔγεινε κόκκινος φωτιά ἀπὸ τὸν θυμὸ του και τοῦ εἶπε :

— "Ἐσφαξες τήν πέρδικά μου και τόλμησες νὰ βγῆς μπροστά μου; Γλήγορα! πάρτε τον και ρίξτε τον τήν πλειὸ σκοτεινὴ φυλακή!...

Διάταξε τοὺς σωματοφύλακές του.

Τὸν ἄρπαξαν ἀμέσως και τὸν ἔρριξαν τήν πλειὸ σκοτεινὴ φυλακή, και τήν ἄλλη μέρα διάταξε νὰ τὸν κόψουν.

Ἐκεῖ που τὸν πήγαιναν νὰ τὸν κόψουν, παρακάλεσε νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ παρουσιαστῆ στὸν πασιᾶ κι' ὕστερα νὰ τὸν φονέψουν.

Τὸν λυπήθησαν και τὸν πήγαν στὸν πασιᾶ.

Αὐτὸς ἔπεσε στὰ πόδα τοῦ πασιᾶ και τοῦ εἶπε :

— Εἶσαι πασιᾶς και με τὸ δικίον σου μοῦ ἀφαιρεῖς τήν ζωή, ἀλλ' ὡς φίλος, που μοῦ εἶσουν τόσον καιρό, πρὶν σφάξω τήν πέρδικά σου, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ κἀνῃς μιὰ χάρη : νὰ βάλῃς ἕναν κήρυκα νὰ κηρύξῃ σ' ὅλην τήν πολιτεία ὅτι δίνω ἀπὸ τήν περιουσία μου διακόσια φλωριά, σ' ὅποιον θὰ μπορέσῃ νὰ μοῦ κόψῃ με μιὰ σπαθιά μοναχὰ τὸν λαιμό...

— Αὐτὸ εἶν' εὐκολο.

Τοῦ εἶπε ὁ πασιᾶς και διάταξε ἕναν κήρυκα νὰ κηρύξῃ σ' ὅλην τήν πολιτεία ὅτι ὅποιος βρεθῆ νὰ κόψῃ τὸν λαιμὸ αὐτοῦ που ἔσφαξε τήν πέρδικα τοῦ πασιᾶ, με μιὰ σπαθιά, θὰ πάρῃ διακόσια φλωριά ἀπὸ τήν περιουσία τοῦ ἴδιου.

"Ἦκουσε τὸ κήρυγμα ὅλη ἡ πολιτεία κι' ὁ γαμπρός τοῦ καταδίκου και πήγε ἀμέσως τήν πεθερά του και τῆς λέγει :

— Αὐτὸ κι' αὐτὸ φώναξε ὁ κήρυκας...

Δὲν εἶναι ὅμως καλύτερα ἀντὶ νὰ μᾶς πάρῃ ἄλλος τὲς διακόσιες λίρες, νὰ βγῶ ἐγὼ νὰ τοῦ κόψω τὸ κεφάλι τοῦ πεθεροῦ μου με μιὰ σπαθιά ;

— Ἐέρεις τήν τέχνη ;

Τὸν ἐρώτησε ἐκεῖνη.

— Τὴν ξέρω (τῆς εἶπε), γιατί εἶμουν κρεωτὸ πώλης μιὰ φορά...

— Πολὺ καλὰ (τοῦ εἶπε κι' ἐκεῖνη). Πήγαινε ἀμέσως νὰ τὸν κόψῃς νὰ γλυτώσωμε τὰ διακόσια φλωριά.

Μιὰ και δυὸ αὐτὸς και παρουσιάζεται στὸν πασιᾶ.

— Τί θέλεις ;

Τὸν ἐρώτησε ὁ πασιᾶς.

— Νὰ κόψω με μιὰ σπαθιά τὸ κεφάλι ἐκεινοῦ, που σῶφαγε τήν πέρδικα.

— Πολὺ καλὰ !

Τοῦ εἶπε ὁ πασιᾶς και διέταξε νὰ φέρουν τὸν κατάδικον τήν αὐλή νὰ τὸν κόψῃ.

"Ὅταν ἔφεραν τὸν κατάδικον τήν αὐλή, βγῆκε ὁ πασιᾶς στὸ παραθύρι νὰ ἰδῆ τὸν ἀποκεφαλισμὸ τοῦ φίλου του. Ζύγωσε με τὸ σπαθί στὸ χέρι ὁ γαμπρός τοῦ καταδίκου γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τήν πράξιν.

— Σὺ βρέθηκες ἀπ' ὄλο τὸν ἄλλο κόσμον νὰ μοῦ πάρῃς τὸ κεφάλι ;

Ρώτησε ὁ κατάδικος τὸν γαμπρό του.

— Τί νᾶκανα, πεθερέ μου; (τοῦ εἶπε). "Ἔτσι μείναμε σύμφωνοι με τήν πεθερά μου, τήν γυναϊκά σου, γιὰ νὰ γλυτώσωμε τὰ διακόσια φλωριά, που θὰ μᾶς ἔπαιρνε ἕνας ξένος...

— Πολὺ καλὰ ἐσκεφτήκατε. Σωστά, δὲν ἔπρεπε νὰ χάσης τὰ διακόσια φλωριά...

Τότε φώναξε ἀμέσως ὅσο μπορούσε :

— Πασιᾶ ἐφέντη! Δὲν τήν ἔσφαξα τήν πέρδικά σου, ἀλλὰ τήν ἔχω ἀφημένη στοῦ τάδε φίλου μου...

Στέλλει ἀμέσως ὁ πασιᾶς σ' ἐκεῖνου τοῦ φίλου του και βρίσκει τήν πέρδικα γερὴ και καλὰ και τοῦ τήν ἔφερε, κι' ὁ πασιᾶς διάταξε νὰ τοῦ φέρουν τὸν κατάδικον μπροστά του και τοῦ εἶπε :

— Τώρα, που βρέθηκε ἡ πέρδικά μου, ὡς φίλος σου χαρίζω τήν ζωὴ και σ' ἀφίνω ἐλεύτερο, ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ εἰπῆς, γιατί μοῦ εἶπες ψέματα, ὅτι τάχα τήν εἶχες σφάξῃς ;

— Σ' εὐχαριστῶ, πασιᾶ μου, γιὰ τήν φιλία σου και εὐχαρίστως θὰ σοῦ εἰπῶ, γιατί σοῦ εἶπα αὐτὸ τὸ ψέμα...

Ο πατέρας μου, ὅταν ἀπέθνησκε μ' ἄφηκε κατᾶρα :

1^ο νὰ μὴν ἐμπιστεύωμαι σὲ τίποτε τήν γυναϊκά μου,

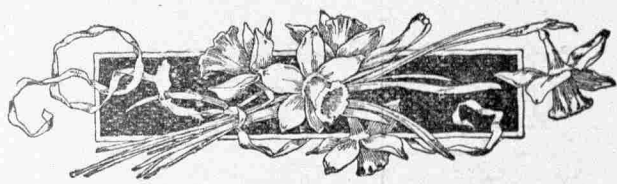
2^ο νὰ μὴ πιάνω φίλον ἀνώτερον ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου και

3^ο νὰ μὴ θεωρήσω ποτέ τὸν γαμπρό μου, ὡς παιδί μου, και ἐπειδὴ ἤθελα νὰ μάθω πόσο δικίος εἶταν οἱ συμβουλές τοῦ μακαρίτη τοῦ πατέρα μου, εἶπα ὅτι ἔσφαξα τήν πέρδικά σου γιὰ νὰ δοκιμάσω 1^ο τήν γυναϊκά μου, 2^ο τὸν ἀνώτερό μου, ὡς φίλο, και 3^ο τὸν γαμπρό μου, ὡς παιδί μου, κι' ἡ μὲν γυναϊκά μου, τήν ὁποίαν εἶπα κρυφὰ ὅτι ἔσφαξα τήν δική σου τήν πέρδικα, ἀμέσως ἦρθε και με πρόδωκε σ' ἐμένα, σὺ δέ, ὁ φίλος μου, γιὰ ἕνα πκλιοπούλλι, πούναι γεμάτα τὰ βουνὰ κι' οἱ κάμποι, διάταξες νὰ μοῦ κόψουν τὸ κεφάλι, κι' ὁ γαμπρός μου βρέθηκε νὰ γείνη δῆμιός μου, γιὰ διακόσια φλωριά. Ἐχε γειὰ και καλὴ ἀντάμωσιν !

ΧΑΪΡΗΣ ΤΣΙΑΝΟΣ

Ἰωαννίτης

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΛΑΙΟΒΑΦΩΝ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Π. ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ
Ἐν Γαλατᾷ, Φερμενεδζιλέρ, Κων/πολις-
ΟΙΚΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Ε. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΥ

Η ΔΙΠΛΗ ΘΥΣΙΑ

(Μυθιστορία πρωτότυπος)

Τὰ προηγούμενα.

Ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης ἠγάπησε παραφόρος τὴν Ἑλένην, κόρην τοῦ Ἰακώβου Δώρου καὶ σύζυγον τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς, ἀνδρὸς φαύλου. Ἐκ τῶν σχέσεων τούτων ἐγεννήθη ὁ Εὐτύχιος. Ἡ Ἑλένη, αἰσθανθεῖσα τὰ σημεῖα τῆς μητρότητος καὶ ἀλεχθαινομένη τὸν σύζυγόν της, ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατρὸς της διαζύγιον. Ὁ Ἰακώβος Δώρος ὀργίζεται, φοβούμενος τὸ σκάνδαλον, καὶ πυροβολεῖ κατὰ τῆς θυγατρὸς του, ἣν πληγόνει εἰς τὸν βραχίονα. Ἡ Ἑλένη, θεραπευθεῖσα, φθάνει εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἰμενεν ὁ Θρασύβουλος, μεθ' οὗ συνέζη μὴνᾶς ἑπτά. Ἄλλ' ὁ θεῖος τοῦ Θρασύβουλου θὰ διήρχετο μετ' ὀλίγον ἐκ Κων/πόλεως, ὁ νέος δέ, γνωρίζων ὅτι θὰ προκαλέσῃ τὴν ὀργὴν του, προσπαθεῖ ν' ἀποκρύψῃ τὰς σχέσεις του.

¶

Ὁ θεῖος καὶ ὁ ἀνεψιός, ἀφοῦ ἔκαμαν ἓνα καλὸν γῦρον ἐφ' ἀμάξης, ἀφοῦ ἐγευματίσαν, ἐπῆγαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ὅπου τὰ πάντα εἶχον ἐτοιμασθῆ. Ὁ Ἰακώβος ἦτο πολὺ εὐχαριστιμένος· ἡ ὑγεία τοῦ ἀνεψιοῦ του, ὁ χαρακτήρ του, ἡ τάξις του, ἔκαμαν τὸν ἰδιότροπον γέροντα πολὺ φαιδρὸν, ἐγέμισαν τὴν καρδίαν του ἀπὸ καλῆς διαθέσεως δι' αὐτόν. Ἐνῶ δ' ἔπιναν τὸν καφέν των, ὁ θεῖος μ' ἓνα τρυφερὸν μειδίαμα, ἀποτεινόμενος εἰς τὸν ἀνεψιόν του :

— Θρασύβουλε, τῷ λέγει, σοῦ εἶπα πρὶν ὅτι ἔχω νὰ σοῦ ἀναγγείλω πολλά εὐχάριστα πράγματα· θὰ σοῦ τᾶλεγα κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου ἀπὸ τὴν Ὀδησσόν, ἀλλὰ δὲν κρατοῦμαι.

— Τί θὰ μοῦ ἐλέγατε λοιπὸν, θεῖε; ἠρώτησε μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον ὁ Θρασύβουλος.

— Εἶσαι εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας σου, Θρασύβουλε, καὶ νομίζω ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ νυμφευθῆς· ἐγὼ σοῦ εὖρον μίαν πολὺ καλὴν κόρη· εἶναι ἀνεπτυγμένη, εὐγενής, πλουσία καὶ κάπως συγγενῆς μου τὴν ξεύρω καλὰ καὶ ἐπειδὴ ξεύρω καὶ σέ, νομίζω ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ περὶ ταιριασμὸν ζευγὰρι ἀπὸ τὸ δικό σας.

— Μά, θεῖε! . . .

— Ἄφες αὐτὰ, ξεύρω τί θὰ μοῦ πῆς· αἴφνης τὴν μητέρα σου, τὰς ἀδελφάς, τὰ οἰκογενειακά σου καθήκοντα· τὰ φαντάζομαι πρὶν μοῦ τὰ προσφέρῃς. Λοιπὸν, ἀπὸ τὸν ἐρχόμενον χρόνον θὰ γίνῃς συμμέτοχος εἰς τὸ κατὰστημα, θὰ γίνῃς συμβόλαια ὅτι κατέβλεψες τὸ ἥμισυ κεφάλαιον αὐτοῦ, χωρὶς νὰ καταβάλῃς, ἐννοεῖται, τίποτε, καὶ ἐκ τῆς οἰκονομίας αὐτῆς θὰ ἴμπορέσῃς νὰ προικίσῃς τὰς ἀδελφάς σου. Νὰ δώσω ἐγὼ, θὰ τὸ ἔκαμνα εὐχαρίστως, ἀλλὰ δὲν τὸ κάμνω, πρῶτον διὰ νὰ μὴ περιορίσω τὰ κεφάλαια τῆς ἐπιχειρήσεώς μας καὶ δεύτερον διὰ νὰ μὴ φανῇ ὅτι σὺ δὲν ἐδείχθης ἀδελφός· μὲ καταλαμβάνεις, νομίζω.

— Σὰς εὐχαριστῶ, θεῖε μου, δι' ὅσα μοῦ λέγετε καὶ διὰ τὰ καλὰ σας αἰσθήματα, μὰ νομίζω, ποῦ δὲν εἶναι ἀκόμη καιρὸς γιὰ νὰ νυμφευθῶ . . .

— Ἔ, κατεργαράκο! κατεργαράκο! Δὲν ἴμπορέσεις νὰ μὴ πῆς καὶ τὴν συνειθισμένη ψευτιά. Ἔτσι εἰσθε σεῖς οἱ νέοι· ὅταν σὰς λένε γιὰ γάμο, πάντα ἔτσι κάνετε, προσποιεῖσθε ποῦ δὲν θέλετε, ποῦ δὲν βιάζεσθε, ποῦ δὲν σὰς μέλλει καὶ ἡ καρδοῦλά σας κάμνει τὰκ-τὰκ. Ἔτσι εἰσθε, ἔτσι εἰσθε.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Θρασύβουλος μὲ τὴν παλάμην εἰς τὸ μέτωπον δὲν ἀπῆντα, ὁ θεῖος ἐξηκολούθησε :

— Μιὰ νὰ τὴν δῆς· καὶ δὲν θὰ κρατηθῆς· ὅλα σου τὰ ψεῦματα θὰ πέσουν κάτω καὶ σὺ θὰ πέσῃς στὴν ἀγκαλιά της. Εἶναι λαμπρὸ κορίτσι, σοῦ λέγω, καὶ ἐπειδὴ θέλω καὶ σὺ νὰ τὴν ἐκτιμήσῃς μὲ τὰ ἴδια σου τὰ μάτια, ὅταν μετὰ λίγες μέρες γυρίσω ἀπ' τὴν Ὀδησσόν, θὰ σὲ πάρω μαζί μου . . .

Τοῦ Θρασύβουλου τὴν καρδιά φοβερὸ μαχαίρι ἐτρύπα. Αὐτὰ λοιπὸν ἦσαν τὰ εὐχάριστα :

— Θεέ μου, Θεέ μου, τί μοῦ ἐπιφυλάσσεις ;

¶

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο ὁ Θρασύβουλος δὲν εἰμπόρεσε νὰ κοιμηθῆ, κατενώδωσε τὸν θεῖόν του τὴν ἄλλην ἡμέραν εἰς τὸ ἀτμόπλοιο, ἔμεινεν ἐπ' αὐτοῦ μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἀναχωρήσεώς του καὶ, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν βάρκαν παρηκολούθησε τὸν πλοῦν του, λέγει εἰς τὸν λεμβοῦχον :

— Γύρισέ με λιγάκι εἰς τὴν ἀντικρυνὴ ἀκτὴ τοῦ Βοσπόρου.

ἤσθινετο ὅτι εἶχεν ἀνάγκην ν' ἀναπνεύσῃ, ν' ἀναλάβῃ δυνάμεις διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ «εὐχάριστα γεγονότα», τὰ ὁποῖα τοῦ ἐτοίμαζον ἐν τὸσο φοβερὸν μαρτύριον.

ιβ'. Θεῖος καὶ ἀνεψιός.

Εἶχον περάσει ἀρκετὰ ἡμέραι, ἀπ' ἧς ὁ θεῖος τοῦ Θρασύβουλου ἐφυγεν εἰς Ὀδησσόν, εὐτυχῆς μὲ τὰ ὠραῖα διὰ τὸν ἀνεψιόν του σχέδια, ἀφήκεν ὁμως τὸν Θρασύβουλον βυθισμένον εἰς τὰς μελανωτέρας σκέψεις καὶ εἰς τὴν τροπικωτέραν ἀνησυχίαν. Ἐκεῖνο ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον διὰ κάθε νέον θὰ ἦτο ἄγγελμα χαρᾶς· νύμφη ἀνεπτυγμένη, εὐγενῆς καὶ πλουσία, δι' αὐτόν ἦτο τὸ φρικτώτερον τῶν βασάνων. Ἐγνώριζεν ὅτι ἀπειθῶν πρὸς τὸν θεῖόν του θὰ τὸν ἐξηρέθιζε πάρα πολὺ· ἐγνώριζεν ὅτι . . .

Καὶ αἱ σκέψεις αὐταὶ τὸν κατέτρωγον πάντοτε· αὐτός, ὁ αἰωνίως φαιδρὸς χαρακτήρος, ἐγένετο ὑπὲρ ποτε σκυθρωπός, καίτοι δὲ προσεπάθει μὲ κάθε τρόπον ν' ἀποκρύψῃ τὴν ἀνησυχίαν του ἀπὸ τὴν Ἑλένην, ἐν τούτοις δὲν ἠδυνήθη, διότι τὸ ὄξύ βλέμμα, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ ἀγάπη της, ἐνόησαν τὸ μαρτύριον, τὸ ὁποῖον διεδραματίζετο ἐντός του.

Ἐν τούτοις ἡ Ἑλένη προσεποιήθη ὅτι οὐδὲν διέκρινε, προσεποιήθη ὅτι δὲν ἀντελήφθη τὴν μεταβολὴν ἐκείνην τοῦ ἤθους τοῦ Θρασύβουλου, προσεπάθει ὁμως μὲ πάντα τρόπον νὰ τοῦ ἀπομακρύνῃ ὅλας τὰς μελαγχολικὰς σκέψεις, αἱ ὁποῖαι ἐτάρατον τὸν νέον καὶ τῶν ὁποίων τὴν πηγὴν δὲν ἐγνώριζε.

— Θὰ παίξω τὸν θεῖον μὲ ἀναβολάς, ἐσκέπτετο ὁ Θρασύβουλος, θὰ προσποιηθῶ ὅτι δέχομαι κατ' ἀρχὴν, ὅτι ὁμως δὲν βλέπω καὶ τὴν μεγάλην βίαν, θ' ἀφοσιωθῶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου, θὰ τοῦ ὑποδείξω νέους κλάδους ἐνεργειῶν, θὰ τοῦ κεντήσω τὴν χορδὴν τῆς φιλοσηματίας καὶ ἔτσι θὰ εἰμπρέσω νὰ παραπλανήσω τὰς σκέψεις του· Θὰ λησμονήσῃ . . .

Καὶ μὲ τὰς σκέψεις αὐτὰς ἠσύχαζε διὰ μίαν στιγμὴν· ἀλλὰ πάλιν ἀνετινάσσετο, ὡσανεὶ ἐκεντιᾶτο ἀπὸ κάποιο φοβερὸν ἔντομον.

— Ἄν ὁμως ἐκεῖ εἰς τὴν Ὀδησσόν μάθῃ τὰ πάντα; ἂν ἀκούσῃ τὸ σκάνδαλον τῆς Ἑλένης Ρώκοβιτς καὶ τὸ ἰδικόν μου; Τότε ἐχάθηκα . . .

¶

Ἐν ἀπόγευμα, ἐνῶ ὁ Θρασύβουλος ἠσχολεῖτο μηχανικῶς νὰ κλείσῃ τὰ βιβλία τοῦ μηνός, ἡ θύρα τοῦ ἰδιαιτέρου γραφείου του ἀνοίγεται καὶ ἐμφανίζεται ὁ Εὐγένιος Βολλούδης.

Ἦτο ὠχρός, πολὺ ὠχρός, περισσότερον ἀπ' ὅτι πάντοτε ἦτο, καὶ εἰς τὸ βλέμμα του οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη ὑπῆρχεν ἀκτίς τρυφερότητος.

Ὅταν τὸν εἶδεν ὁ Θρασύβουλος, ἐτρόμαξεν, ἐπάγωσαν οἱ πόδες του καὶ ἤρχισε νὰ τρέμῃ. Πῶς ὁ θεῖός του νὰ φθάσῃ χωρὶς νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ; τί ἀρά γε νὰ συμβαίη ;

Μαῦραι σκέψεις ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν νοῦν τοῦ νέου, ἀλλ' ἔπρεπε ν' ἀντικρύσῃ τὴν πραγματικότητα.

— Καλῶς ὠρίσατε, θεῖε, πάντοτε ὑπέθετον ὅτι θὰ ἔχετε τὴν καλοσύνην νὰ μὲ εἰδοποιήσῃτε τὸν ἐρχομόν σας.

— Εὐχαριστῶ, ἀλλὰ νομίζω ὅτι καὶ δὲν ἦτο μεγάλη ἀνάγκη νὰ προειδοποιήσω, ἐκτὸς ἂν νομίζῃς τὸ ἐναντίον . . .

— Καὶ πῶς τὰ περάσατε στὸ ταξιδί σας, ἀγαπητὴ θεῖε ;

— Καλὰ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑγείαν καὶ τὰς ἐμπορικὰς πράξεις, ὅσον ἀφορᾷ ὁμως μερικὰ ἄλλα πράγματα . . .

— Ποῖα πράγματα ἐννοεῖτε, θεῖε ;

— Πολὺ κακά, πολὺ ἄσχημα, προσέθεσεν ὁ Βολλούδης, προσποιηθεῖς ὅτι δὲν ἤκουσε τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἀνεψιοῦ του.

— Τί ἄλλο λοιπὸν δυσάρεστον σὰς συνέβη ἐκεῖ, τὸ ὁποῖον τόσον σὰς ἐλύπησεν; ἠρώτησεν ὁ νέος, ἀρχίζων νὰ ἐννοῇ τὴν ταραχὴν τοῦ θεῖου του.

— Τί ἄλλο; τὸ ξεύρεις ἐσὺ καλλίτερα, νομίζω.

Καμμία πλεον ἀμφιβολία δὲν ἐπετρέπετο· ὁ Εὐγένιος Βολλούδης τὰ ἐγνώριζεν ὅλα.

— Ἐν τούτοις εἴμεθα μόνοι, καὶ πιστεύω ὅτι εἰμποροῦμε νὰ διηγήσωμεν διὰ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, ποῦ μοῦ κατατρώγει τὴν καρδιά.

— Ποῖο, θεῖε μου ;

— Μάθε ἐν πρώτοις ὅτι τίποτε δὲν μοῦ εἶναι ἄγνωστον, τίποτε ἀπολύτως· ἔμαθα ὅτι ἀπεπλάνησες μίαν σύζυγον ἐνὸς τῶν ἀριστοκρατῶν τῆς Ὀδησσού, ἔμαθα ὅτι τὴν ἔκαμες νὰ μολώσῃ μὲ τὸν πατέρα της, ὅτι τὴν ἔκαμες νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ σπίτι τοῦ ἀνδρός ὅτι τὴν ἔχεις κοντὰ σου, ὅτι συζεῖς παρανόμως, ὅτι . . .

Ἐν ὅσῳ ἔλεγε ταῦτα, τὰ χεῖλη τοῦ γέροντος καθίσταντο ὠχρότερα, τὸ πρόσωπόν του πελιδνότερον.

— Μά, θεῖε, ἐφέλλισεν ὁ νέος.

— Δὲν χωροῦν οὔτε ἀρνήσεις, οὔτε δικαιολογίαι. Εἶσαι ἀσυγχώρητος.

— Ἀκούσατε τότε σὰς παρακαλῶ καὶ μένα, διότι ἴσως εἰς ὅσα ἐμάθετε . . .

— Δὲν θέλω ν' ἀκούσω τίποτε, δὲν θέλω νὰ ζητήσω καμμίαν πληροφορίαν ἀπὸ ἓνα ψεύστην!

Ὁ Θρασύβουλος ἠσθάνετο τὸ αἷμά του νὰ κοχλάξῃ εἰς τὰς φλέβας του. Ἄν ἐκεῖνος ποῦ τοῦ ὠμίλει δὲν ἦτο ὁ θεῖός του, ἂν δὲν ἦτο προστάτης τῆς οἰκογενείας του, εἴην ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ τὸν σχίσῃ σὲ χίλια κομμάτια, ἀλλ' ἐκρατήθη, ἀρκεσθεῖς εἰς τὸ σχίσισμον τῆς καρδίας του· Ἐν τούτοις ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεώς του τοῦ ἔλεγεν ὅτι ὁ θεῖός του εἰμπορεῖ νὰ ἦτο σκληρὸς καὶ ἀπότομος, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτός δὲν ἦτο ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ ἦτο· τὸ ψεῦδος ἐκεῖνο τὸν ἐβάρυνεν ὑπερβολικά, καὶ δι' αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ ὁμολογήσῃ τὸ πᾶν καὶ νὰ ἀντελεξέσθῃ . . .

¶

— Ναί, ἔχετε δίκαιον, θεῖε, νὰ μὲ λέγετε ψεύστην, διότι πραγματικῶς ἔκαμα πολὺ ἄσχημα νὰ μὴ σὰς εἰπῶ ἢ μᾶλλον νὰ σὰς κρύψω ὅσα σὰς ἐκρυψα.

— Βλέπεις λοιπὸν ποῦ τὸ ὁμολογεῖς καὶ σὺ ὁ ἴδιος; προσέθεσεν ὁ θεῖος, καταπραυνθεῖς κάπως. Βλέπεις ὅτι καὶ σὺ κατάλαβες τὸ σφάλμα, τὸ ὁποῖον ἔκαμες; Ἐπρεπε νὰ ἦσουν εἰς τὴν Ὀδησσόν ὅταν ἀνέφερα τὸ ὄνομά σου.

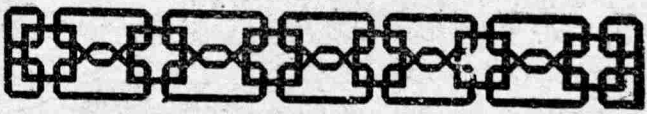
— Πᾶ, αὐτὴ ποῦ ἀτίμασε τὸν Ρώκοβιτς ;

— Πᾶ, αὐτὴ ποῦ τὴν ἔκλεψε ;

— Πᾶ, αὐτὴ ποῦ τὴν ἔχει ἀκόμη μαντινοῦτα ;

Γενοῦ σὺ εἰς τὴν θέσιν μου καὶ μὴ θυμόνης· ἔπειτα ἦλθεν ἡ σειρὰ τοῦ πατρός, ὁ ὁποῖος μοῦ τὰ εἶπεν ὅλα καὶ ὁ ὁποῖος μὲ ὠρκισεν εἰς τὴν τιμὴν μου, μὲ ἐξελιπάρησε . . .

[ἀκολουθεῖ]

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ

Σήμερα μᾶς παρέχεται εὐκαιρία νὰ ὁμιλήσωμεν πρὸς ὅλους τοὺς ἀναγνώστας καὶ ἀναγνώστριάς τοῦ «**Ἀπ' Ὅλα**» διὰ κάτι ἀφορῶν αὐτὴν τὴν Ἐπιθεώρησίν μας.

Συμπληροῦται προσεχῶς ἑξαμηνία ἀφ' ὅτου τὸ «**Ἀπ' Ὅλα**» ἤρχισεν ἐκδιδόμενον, ἀφ' ὅτου δι' αὐτοῦ ἐπετελέσθη μία πολὺ μεγάλη, τεραστία ὄντως πνευματικὴ οἰκογένεια, αἱ χιλιάδες τῶν μελῶν τῆς ὁποίας εἰς ὑπερδιακοσίας πόλεις καὶ κωμοπόλεις τῆς Τουρκίας εἶναι ἐγκατεστημένοι.

Συγκεκριμένοι ἐκ τούτου, πρῶτον βέβαια καθήκον μας στοιχειῶδες ὅσον καὶ ἐπιβαλλόμενον κρίνομεν νὰ προσφέρωμεν ἕνα θερμόν, πολὺ θερμόν, χαιρετισμὸν πρὸς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἠγάπησαν τὴν ἀνά χεῖρας Ἐπιθεώρησιν καὶ νὰ ἐκφράσωμεν ἐν ταύτῃ καὶ τὴν βαθεῖάν μας εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν τιμὴν, διὰ τῆς ὁποίας τὴν περιβάλλουν.

Μετὰ τῶν εὐχαριστιῶν τούτων, θεωροῦμεν ἐπάναγκες νὰ προσθέσωμεν ὅτι τὴν εἰλικρινῆ ταύτην ἀγάπην, τὴν ὁποίαν μᾶς προσφέρουν αἱ χιλιάδες τῶν ἀναγνωστῶν μας, ἀποδίδομεν εἰς τὴν καλοσύνην των καὶ τὴν εὐγενῆ αὐτῶν πόθον, ὅπως ἐνισχύσωσιν ἡμᾶς εἰς τὸ ἐπίμοχθον ἔργον, ὅπερ ἀνελάβομεν.

Ἐκτιμῶμεν πληρέστατα τὴν ἐνίσχυσιν ταύτην καὶ εἴμεθα πρόθυμοι νὰ συνεχίσωμεν τὸ ἔργον μας μετὰ τῆς θέρημης ἐκείνης, δι' ἧς πολλαπλαῖ ἐκδηλώσεις συμπαθειῶν μᾶς ἐνισχύουσι.

Τώρα, ἂν τὸ «**Ἀπ' Ὅλα**» ἀντεπεκρίθη κατὰ τὸ μέχρι σήμερον διάστημα τῆς ἐκδόσεώς του εἰς τὰς προσδοκίας πάντων, ἂν ἡ Ἐπιθεώρησις αὐτὴ κατάρθωσε νὰ παρουσιάσῃ κάτι τι, ταῦτα ἀφίνομεν εἰς τὸν εὐμενῆ ἀναγνώστην νὰ εἴπῃ.

Ἡμεῖς, μέσῃ πολλῶν συμφυῶν πρὸς νεοπαγῆ ἔργα κωλυμάτων, μέσῃ ἀπείρων δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας δὲν φαντάζεται ἴσως ὁ ἡρέμα παρὰ τὴν καίουσαν ἐστὶν του παρακολουθῶν τὸ «**Ἀπ' Ὅλα**» ἀναγνώστης, ἐφέραμεν τὸ ἔργον μέχρι τοῦ σημείου, τὸ ὁποῖον, ἂν μὴ τι ἄλλο, ἀποτελεῖ ὅμως ἕνα σταθμόν.

Ἐν τούτοις, μὲ τὸ θάρρος μας πάντοτε ἐνισχυόμενον, θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἐκδοσιν. Σκοποῦμεν νὰ ἐπιφέρωμεν σπουδαίας μεταρρυθμίσεις καὶ βελτιώσεις εἰς τὸ φύλλον, νὰ εὐρύνωμεν τὴν ἀκτίνα τῶν περιεχομένων του καὶ νὰ ἐκπλήξωμεν ὄντως τὸν ἀναγνώστην διὰ τὰς θυσίας, εἰς ἃς θὰ ὑποβληθῶμεν, ἔχοντες ὡς σκοπὸν νὰ καταστήσωμεν τὸ «**Ἀπ' Ὅλα**» πιστὸν σύντροφον παντὸς ὁμογενοῦς, ἀπὸ τοῦ ὁποίου νὰ ἀντλή τὴν γνῶσιν, τὸ μείδιμα, τὴν χαράν.

Ἀλλ' ἂν μᾶς ἐπιτρέψετε νὰ μὴ προβῶμεν εἰς περισσοτέρας ἐκμυστηρεύσεις. Ἰπιφυλασσόμεθα νὰ γράψωμεν περὶ ὅλων τῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ φύλλου μας εἰς ἕν ἀπὸ τὰ τελευταῖα τῆς παρούσης ἑξαμηνίας φυλλάδιά του.

Παρατηρήθη κατὰ τὴν ἀ' ἑξαμηνίαν κάποια ἀνωμαλία περὶ τὴν διεκπεραίωσιν καὶ ἐξαποστολὴν τοῦ φύλλου, καὶ τοῦτο ὡς πρὸς τοὺς ἐγγραφέντας κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας. Τοῦτο προήλθεν ἐκ τῆς ἐξαντλήσεως

ἀριθμῶν τινῶν τῆς Ἐπιθεώρησεώς μας καὶ ἐκ τῆς εὐμενοῦς ἐπιμονῆς τῶν νεοεγγραφέντων ὅπως λάβωσιν «ἀπ' ἀρχῆς ὅλα τὰ φύλλα». Δὲν ἔχομεν ἢ νὰ εὐχαριστήσωμεν πάντας διὰ τὴν εὐμένειαν ταύτην.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ μὴ συμβῇ οὐδεμία ἀνωμαλία κατὰ τὸ β' ἑξαμηνον, ἀπολύτως καμμία. Πρὸς τοῦτο κατηγόισαμεν ὑπηρεσίαν διεκπεραιώσεως ἀνελλιπῆ καὶ ὑποσχόμεθα ὅτι οὐδὲν παράπονον θ' ἀκουσθῆ. Ἀλλ' ἵνα κατορθωθῇ τοῦτο, θὰ παρακαλέσωμεν τοὺς φίλους ἀναγνώστας νὰ συντελέσωσι καὶ αὐτοὶ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο, πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἀμφιβάλλομεν.

Ἐν πρώτοις, εἶναι ἀνάγκη ὅπως ἐντὸς μηνὸς γνωρίζωμεν τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι θὰ μᾶς τιμήσωσι κατὰ τὴν β' ἑξαμηνίαν, ἵνα μὴ περιπέσωμεν εἰς τὸ αὐτὸ ἄτοπον, ἐξ ἄλλου δὲ τὴν ἀσφαλῆ καὶ λεπτομερῆ διεύθυνσίν των, γεγραμμένην εὐαναγνώστως ἑλληνιστῶν ἢ γαλλιστῶν (καὶ τουρκιστῶν, ἐὰν κρίνωσι τοῦτο ἐπάναγκες).

Πρὸς τοῦτο συνάπτομεν μετὰ τοῦ παρόντος φύλλου καὶ ἐν Δελτίον ἀνανεώσεως, παρακαλοῦντες ὅπως τὸ συντομώτερον μᾶς ἐπιστραφῇ συμπληρωμένον ἀνελλιπῶς.

Ἀμα τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ Δελτίου, θὰ καταγραφῶσι τὰ ὀνόματα εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦτο ἀνοιχθέντας καταλόγους τῶν ἐγγραφῶν τῆς β' ἑξαμηνίας καὶ θὰ δοθῶσι πρὸς ἐκτύπωσιν πλατεῖαι ταινίαι δι' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦσιν ἀπ' εὐθείας νὰ λαμβάνωσι τὸ φύλλον.

Ἐνεκα τῆς προσθέτου δαπάνης τῆς ἐκτύπωσεως τῶν ταινιῶν καὶ τῆς λοιπῆς ὑπηρεσίας, παρακαλοῦμεν ὅπως ἕκαστος τῶν ἀναγνωστῶν, ὁ ἐπιθυμῶν νὰ λαμβάνῃ τὸ φύλλον ἀπ' εὐθείας, συναποστείλῃ, ἐκτὸς τοῦ τιμήματος τῆς ἐγγραφῆς του, καὶ 1 γρόσιον ἐφ' ἅπαξ.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λαμβάνωσι τὸ φύλλον των διὰ τῶν ἐκασταχοῦ ἀντιπροσώπων μας εἰς οὐδεμίαν πρόσθετον δαπάνην θὰ ἐπιβάλλονται.

Ἀνακεφαλαιοῦμεν λοιπόν :

Διὰ νὰ γνωρίζωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιτύπων, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκτυποῦται ἡ Ἐπιθεώρησις μας καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἀριθμοῦ ἐξαρτᾶται καὶ ἡ αἵξησις τῶν σελίδων αὐτῆς, παρακαλοῦμεν ἕκαστον ἀναγνώστην :

α) ὅπως ἐπιστρέψῃ τὸ Δελτίον συμπληρωμένον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον,

β) νὰ δηλώσῃ τὸν τρόπον, δι' οὗ ἐπιθυμεῖ τὴν ἀποστολὴν καὶ

γ) νὰ συναποστείλῃ καὶ 1 γρόσιον εἰς γραμματόσημα ἐφ' ἅπαξ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκτύπωσεως τῶν ταινιῶν.

Ἐπίσης παρακαλοῦμεν τοὺς κ. κ. ἀντιπροσώπους νὰ μᾶς δηλώσωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν φύλλων, τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦσι νὰ λαμβάνωσι διὰ λογαριασμὸν των.

Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπειδὴ καταργοῦνται ἀπὸ τῆς β' ἑξαμηνίας τὰ καρνέ, παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνώσται ὅπως ἐπίσης δηλώσωσιν ἡμῖν τὴν ἀκριβῆ των διεύθυνσιν, ἵνα πέμπωμεν αὐτοῖς τὰ φύλλα διὰ τοῦ διανομέως.

Μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ τύχωμεν τῆς αὐτῆς ἐνθέρου συμπαθείας, σφίγγομεν ὅλων τὴν χεῖρα καὶ ἐκφράζομεν καὶ πάλιν τὰς πολλὰς μας εὐχαριστίας διὰ τὴν τιμὴν, τὴν ὁποίαν μᾶς παρέσχον καὶ τὴν ὁποίαν εὐελπιστοῦμεν ὅτι δὲν θέλουσι παύσει ἐπιδαψιλεύοντες ἡμῖν καὶ εἰς τὸ μέλλον.

ΟΙ ΕΚΔΟΤΑΙ

Ἀδριανούπολιν, Ν. Νικολ. καὶ Ἀθ. Παναγ. Καὶ ὁμοσ πέμπονται μετὰ τῶν ἄλλων τακτικώτατα, ἀναγνώσται παρακ. τὴν σημερ. ἐπιστολήν μας. — Ἀιτωλεῖαν, Στ. Παπάς. Παρατέμπομεν ὑμᾶς τόσον εἰς τὴν ἀλλήλ. τοῦ παρελθόντος φύλλου, ὅσον καὶ εἰς τὴν σήμερ. δημοσιευομένην πρὸς τοὺς ἀναγνώστας ἐπιστ. τῶν ἐκδοτῶν. Ἐπιστολή σας καθυστερεῖ ἐτι, δεκτὰ εὐχαρίστως.

Βίγαν, Λ. Χ' Χρ. Γού αρ. τμήμα 4 ἐγγρ. ἐπιθ. καὶ 2 ἡμερ. ἐλήφθη, εὐχαριστ. — Αὐτόθι, Μιχ. Παπάς Προηγούμενα φύλλα ἐξηντλήθησαν μέχρις ἐνός, μόλις ἀπὸ τοῦ 16 δυάμεθα νὰ ἱκανοποιήσωμεν τοὺς νεωστὶ ἐγγραφέντας, παραπέμπομεν ὑμᾶς διὰ σχετικὰ εἰς τὴν σήμερον ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ δημοσιευομένην ἐπιστολήν μας.

Γάγγρα, Δ. Δρομ. Γυόσια 23 ἐτησ. ἐγγρ. ἐπιθ. καὶ ἡμερ. κ. Κ. Γεωργούδη, ἐλήφθησαν, διεύθυνσις διωρθώθη ἡμερ. στέλλονται, εὐχαριστοῦμεν.

Διδ. μότειχον, Ι. Μα. δ. 2 νέας ἐγγρ. κατεχωρ., εὐχαρ., τὰ φύλλα τοῦ 7 φύλλου ἐξηντλήθησαν μέχρις ἐνός. — Δελλιῶνας, Π. Μιχ. Φύλλα πέμπονται ὑμῖν μετὰ τοῦ ὑμ. 5, στέλλονται κατ' αὐτὸς καὶ ἡμερολόγια.

Ζελιάχοβα, Σ. Δερ. Ἐνεργ. ἐστάλησ.

Θεσσαλονίκη, Δ. Βούτσιον. Τίμ. ἐγγρ. ἐλήφθη, εὐχαρ. — Λ. Λιάκου. Ἐλήφθη, εὐχαρ. — Θάσον, Κ. Στεργ. Τιμ. 1 ὁμ. ἡμερ. ἐλήφθη, παρακαλεῖσθε ὅπως ζητήσητε παρὰ κ. Χ. Σταμ., εἰς ὃν στέλλονται εἰς ταχ. δέμ. Διεύθυνσις μετεβλήθη, 4 φύλλον οὐδὲ ἐν μᾶ, ἔμεινεν.

Ἰχωνιέ, Ἀρ. Κωνστ. Ἐλήφθη 18ον καὶ ἡμερ. στέλλονται. — Ἰκόνιον, Γ. Κ. Βιολάκ. Ἄν ὑμεῖς εἰσθε κατενοουσιασμένοι ἐκ τῆς ἀνά χεῖρας ἐπιθεώρησεως, ἡμεῖς οὐχ ἤτερον εἴμεθα κατενοουσιασμένοι ἐκ τῆς θέρημης ὑποδοχῆς, ἧς ἔτυχε παρὰ πάντων, ὡς εὐχαριστοῦμεν τόσον διὰ τὰ εὐγενῆ σας αἰσθήματα, ὅσον καὶ διὰ τὰς 5 νέας ἐγγραφάς, ὃν τὸ ἀντίμιμον λαβόντες πέμπομεν φύλλα. Εἰκὼν ὡς ἐγγρωμος θὰ ἀποτύχῃ ἐν τῇ ἀναφωτογραφῆσει.

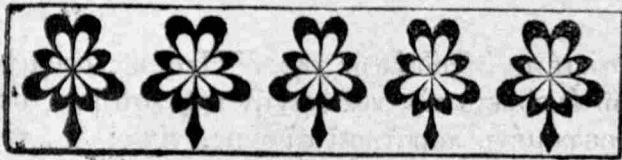
Κίον, Ι. Μαργ. Σειραὶ καὶ αἰτούμ. φύλλα ἐξηντλήθησαν μέχρις ἐνός. — Κορυτσᾶν, Ἰωσ. Λαζάρ. Κατάλ. 10 νέων ἐγγρ. ἐπιθ. καὶ 14 ἡμερ. κατεχωρ., εὐχαριστοῦμεν θερμώτατα δι' ἐνεργείας, διεύθ. μετεβλήθη, ἐν τούτοις πέμπομεν, καὶ τοῦτο πρὸς χάριν μόνον, τοὺς ὑλάρχοντας ἀριθμούς, βέβαιον ὄντες ὅτι ἐκ τοῦ γραφ. μας ἐξήλθον τὰ φύλλα, τῶν νέων πέμπομεν ἀπὸ τοῦ 16ου, τῶν προηγούμενων ἐξαντληθέντων. Τίμημα φύλλου εἰσπραχθήσεται. Εὐελπιστοῦμεν ἀποστολὴν εἰσπράξεόν σας. — Κυδωνίος Κ. Ε. Χ. Ἐνεργ. 2 ἐτέρους, στέλλομεν δι' ὑμῶν, οἱ ἀριθμοὶ 4—14 ἔχουσι ἐξαντληθῆ, ἡμερ. ἐστάλησαν, εὐχαρ. — Κρούσοβον, Ἀδ. Τζούφκα, χεῖρ. ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν πολὺ, ἡμερολ. ἐστάλησαν, ἔβδομον φύλλον ἐξηντλήθη.

Μοναστήριον, Δ. Τσῶγ. Κατεχωρ. 5 νέους, πέμπομεν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ 16ου φύλλου, προηγούμενα ἐξηντλήθησαν, τὰ ἡμερ. εἰς τοὺς ἐγγεγρ. εἰς τὴν ἐπιθ. θὰ δίδονται ἐλεύθερα ταχ. τελῶν πρὸς 3 γρ. — Αὐτόθι, Σ. Στανρ. 1 λίρα ἐλήφθη. — Μιτυλήνην, Ἀτ. Παπ. 2ον καὶ ἡμερ. στέλλονται. ἐλήφθη τμήμα. — Μπάλια, Κ. Ζαφ. καὶ Ἀλιμ. Φύλλα σας πέμπονται τακτικώτατα εἰς Ἐλευθ. Καλογήρου ἐκεῖθεν ζητήσατε παρακ. — Μερσίαν Κ. Σολομ. Ἐπιστολή σας 2 λήξ. δὲν ἐλήφθη ὅτε 105 γρ., ἐν τούτοις φύλλα πέμπονται εἰς ὅλους ὡς καὶ ἡμερ. — Μιτυλήνην, Κ. Κογιουμτζ. Δελτίον 6 νέων ἐγγρ. ἐλήφθη, εὐχαρ. θερμῶς, φύλλα πέμπ. αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ 16ου, τῶν προηγούμενων τελείως ἐξαντληθέντων ἡμερ. ἐστάλ. διὰ κ. Θεοφ. Ἀλεξάνδρου. — Μυριόφυτον, Ν. Α. Ποιητ. Ἐνεργ. 2 νέους, ἀνανεώσαμεν ἐγγρ. καὶ ἀποστέλλ. 3 ἡμερ., ἐλάβομεν 59 γρ. εὐχαρ. θ. ὁμ. σ.

Νέβ Σιχίρ Γ. Ὁραϊοπ. Φύλλον σας μᾶς ἐπεστρέφει, τώρα μᾶς ἐκφράζετε παράπονα μὴ παραλαβῆς· τί νὰ ὑποθέσωμεν; αἰτούμενα πέμπονται.

Ξάνθην, Κ. Σ. Τὸ ἐφαντάσθητε ἐλήφθη μετὰ τὸ 21ον φύλλον, ἀναμένομεν ἔσπερον.

Πέτραν, Ν. Καζόζην. Ἡμερ. στέλλονται, προηγούμενα ἐξηντλήθησαν. — Παλλίκιοι, Μ. Ταυθαόπουλον. Ἐνεργ. 8 νέους ἐν Χαριουπόλει, ἐλάβο-

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ

Χιόνι! Σήμεραν ὅ,τι καὶ ἂν γραφῆ ἐν τῇ στήλῃ ταύτῃ θὰ εἶνε εὐχάριστον. Το χιόνι, τὸ κρύο, οἱ ἄνεμοι, ποῦ φυσοῦν, πᾶν λογοπαίγιον σαχλόν, πᾶσαν εὐφροσύνην ἀνεπιτηδεύον, ὅλα τέλος πάντων τὰ ἐξαμβλώματα τῆς ἐλαφροῦς φιλολογίας τὰ καθιστοῦν ὠραία. Φαντασθῆτε ὅτι χθὲς ἐδιάβαζα λογοπαίγνια τοῦ φίλου μου κ. Μ. Σωφρονιάδου καὶ μοι ἐφάνησαν ὠραία, θαυμάσια. Εἶνε βλέπετε τὸ χιόνι! Τί ὠραία ποῦ θὰ ἦτο διὰ τοὺς φιλόλογους μας ἂν ἐχιόνιζε διαρκῶς!

Δὲν εἶνε ὅμως ὀρθὴ ἡ θεωρία αὐτή. Ὅσα γράφονται καὶ λέγονται, λέγονται καὶ γράφονται ἀπλῶς διὰ νὰ πειραξοῦν καὶ ἐκείνους ποῦ πειραξοῦν πάντοτε, θὰ τύχη νὰ ἦνε φίλοι, διότι τοὺς ἐχθροὺς του κανεῖς δὲν τοὺς ἐγγίζει. Ἐπομένως δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὰ σαχλά λογοπαίγνια ἔχουν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ καιροῦ. Διότι, ἐάν εἶχον ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ καιροῦ, πρωτίστως θὰ εἶχον ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτῶν τῶν γραφόντων. Ἐννοῶ ὅτι ὁ φίλος μου Σωφρονιάδης παραμένει αἰωνίως ὁ ἴδιος.

Τὸ χιόνι ὁ κόσμος τὸ ὑπεδέχθη μὲ πολλὴν εὐθυμίαν. Καὶ λαμβάνουν χώραν σκηναὶ ἐκτάκτου φαιδρότητος. Τὰ καπέλλα τῶν κυρίων τὰ πέρνει ὁ ἄνεμος καὶ τὰ πετᾷ. Μαζὺ ὅμως μὲ τῶν ἀνδρῶν τὰ καπέλλα ὁ ἄνεμος πῆρε χθὲς καὶ τὸ καπέλλο μᾶς κυρίας μετὰ τῆς πεσοῦσης ψευδοκόμης τῆς ἐννοεῖται. Καὶ ἀληθὲς πανδαμόνιον ἐπηκολού-

θησεν. Ἡ κυρία κατεκοκκίνισεν, ὄχι ἐννοεῖται ἀπὸ τὸ κρύο, ἀλλ' ἀπὸ ἐντροπῆν.

Μία ἄλλη κυρία πάλιν, ἀντραβὲ αὐτή, ἐγλύστρησε καὶ ἔπεσε. Τὸ ἀντραβὲ ἐσχίσθη καὶ ὁ κόσμος εὐρέθη πρὸ θαύματος ἀσυνήθους. Τί νιροπή!

Τὸ νέον ἔτος μᾶς ἐπλημύρισε γεγονότα καὶ ζητήματα.

Καὶ ἐν πρώτοις ἔχομεν ἐκστρατείας. Ἡμεῖς ἀπ' ἐδῶ στέλλομεν στρατὸν εἰς Ἰερουσαλὴμ διὰ νὰ καθυποτάξῃ τὸν ἀνυπότακτον Ἰμάμην Γιαχγιᾶν καὶ ἡ ἐφημερίς τοῦ Μοναστηρίου μᾶς ἀπειλεῖ ὅτι θὰ ἐκστρατεύσῃ μὲ 250,000 ἐναντίον μας.

Τὴν ἐφημερίδα τοῦ Μοναστηρίου ἐμιμήθη καὶ ἡ «Κισιλοῦ» τῆς Σμύρνης, ἡ ὁποία ἀπειλεῖ ὅτι θὰ ἐκστρατεύσῃ καὶ αὐτὴ κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ ἑν ἑκατομύριον.

Ὁραῖος πατριωτισμὸς, μὰ τὴν ἀλήθειαν! Δὲν θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ ἐπιτεθῶσιν ὅλοι ὁμοῦ ἐναντίον τῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ ἐπαναστατῶν καὶ ὡς ἐκ τοῦ ὀγκώδους ἀριθμοῦ τῶν ἐκστρατευόντων ἀρχηγῶν τῆς ἐπαναστάσεως Ἰμάμην Γιαχγιᾶν, μετατρέποντες αὐτὸν εἰς... Ἰμάμ Μπαϊλντή!

Ἄλλο ζήτημα τῆς ἡμέρας εἶναι ἡ συγκέντρωσις τῶν Χριστιανῶν βουλευτῶν εἰς τοῦ Τοκατλιάν.

Αἱ τουρκικαὶ ἐφημερίδες ἀποδοκιμάζουν τὴν συγκέντρωσιν ταύτην καὶ ἐπιτίθενται κατὰ τῶν Ἑλλήνων κυρίως βουλευτῶν. Δὲν εἶναι ὅμως δικαιολογημένοι οἱ φῆβοι τῶν. Διότι πρῶτοι ἡμεῖς ἐκ δημοσιογραφικοῦ καθήκοντος παρηκολουθήσαμεν τοὺς Χριστιανοὺς βουλευτὰς καὶ ἀντελήφθημεν πῶς διήλθον κατὰ τὴν συνάθροισιν ταύτην.

Ἐάν ἐπιθυμεῖτε, ρίψατε ἐν βλέμμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα μας, ἡ ὁποία εἶναι ἀντίτυπον φωτογραφίας ἐπὶ τόπου ληφθείσης.

Οἱ Χριστιανοὶ βουλευταὶ ἐβαρύνθησαν νὰ κοιμῶνται ἐπὶ τῶν ἐδρῶν τῆς Βουλῆς καὶ ἐπροτίμησαν νὰ μεταβοῖν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Τοκατλιάν, πάντοτε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν!

Καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ θὰ ἀπασχόλει ἐπὶ πολὺ ἀκόμη τὰς ἐφημερίδας, ἂν ὁ Πατριάρχης δὲν ἐλάβανε πρόνοιαν νὰ δημιουργήσῃ ἄλλο ζήτημα καὶ νὰ ἀποσπᾷ τὴν προσοχὴν ἀπὸ τοῦ ζητήματος τῆς συγκεντρώσεως τῶν Χριστιανῶν βου-

λευτῶν. Καὶ ἐδημιουργήθη μία διήμερος ψευδὴς Πατριαρχικὴ κρῖσις διὰ νὰ παύσουν αἱ τουρκικαὶ ἐφημερίδες τὰς κρῖσεις τῶν ἐπὶ τῆς συγκεντρώσεως τῶν βουλευτῶν.

Οἱ χοροὶ ἤρχισαν ἤδη. Οἱ κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν φορολογούμενοι διὰ τοὺς χοροὺς τραβοῦν τὰ μαλλιά τους.

Φαίνεται ὅμως ὅτι θὰ ἔχομεν καὶ διαδηλώσεις ἐξ ἀφορμῆς ἐνὸς χοροῦ. Πρόκειται περὶ τοῦ χοροῦ τῶν κουτουριέρ, τὸν ἀπὸ ἐτῶν ὑφιστάμενον. Ὁ χορὸς τῶν ραπτριῶν εἶναι ὁ ἐλκυστικώτερος χορὸς. Ἐπειδὴ δὲ διοργανοῦται ὑπὸ εὐφυοῦς ἐπιχειρηματίου, αἱ ράπτρια θὰ διαμαρτυρηθῶσιν ἐν διαδηλώσει, θὰ ἐγείρουν δὲ καὶ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὀργανωτοῦ τοῦ χοροῦ τῶν Ραπτριῶν, διότι οὐδεμία ράπτρια πατεῖ εἰς αὐτόν.

Ἡμεῖς συνιστῶμεν εἰς τὸν ὀργανωτὴν νὰ τὸν μετονομάσῃ «Χορὸν τῶν Κουτῶν-ριέρ» πρὸς ἀποφυγὴν ζητημάτων.

Μόλις λήξουν αἱ ἀπόκρεω, θὰ ἔχομεν μίαν λαμπρὰν θεατρικὴν κίνησιν. Ὁ Παντόπουλος θὰ παίξῃ εἰς τὸ Ὄδειον τὴν «Νύμφην τῆς Κούλουρης» καὶ μερικὰ ἀκόμη ἔργα, τὰ ὁποία μόνον ὁ Παντόπουλος παίζει.

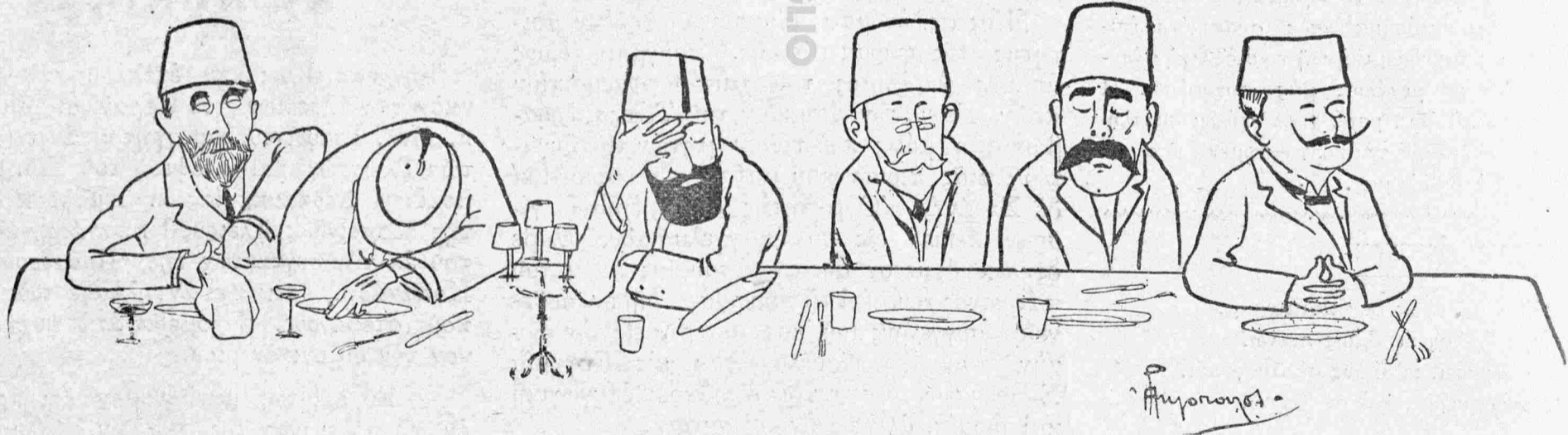
Πλὴν τούτου θὰ ἔλθουν καὶ διάφοροι ἄλλοι ξένοι θίασοι, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Σάρα Μπερνάρ, ἡ ὁποία δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ ἔλθῃ διὰ «τελευταίαν φορὰν». Αὐτὴ εἶνε ἡ στερεότυπος διαφήμισις τῆς Σάρας, ἐπιθυμούσης νὰ τρέξῃ εἰς τὰς παραστάσεις τῆς ἡσάρα καὶ ἡμάρα!

Αἱ δεσποινίδες μας μόνον θὰ μένουν ἀπαρηγόρητοι, διότι ὁ θίασος τῆς Μαρίκας Κοτοπούλη θὰ ἀναχωρήσῃ. Τί κρίμα! Τὰς ἐδίδαξε τόσον ὠραία ἔργα καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα! Καὶ θὰ φύγῃ ἡ δεσποινὶς Κοτοπούλη καθ' ἣν στιγμὴν αἱ δεσποινίδες μας ἀνέμενον νὰ ἴδουν παιζομένας τὰς «Νεφέλας», τὴν «Γυμνὴν Γυναῖκα» καὶ τὸ «Σιγὴν φιλάκι».

Συνιστῶμεν ὅμως ὑπομονήν.

Τῆς στιγμῆς: — Τί ἀπέγεινεν ἐπὶ τέλους; Ἐπλήρωσαν οἱ κληρονόμοι Μαυρογορδάτου τὰς ἐφημερίδας διὰ τὴν νεκρολογία τοῦ πατρὸς τῶν; — Ναι! τὰς ἐπλήρωσαν... διὰ τῆς σιωπῆς τῶν! ΤΟ ΚΟΛΥΒΡΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΚΑΘΗΣΥΧΑΣΙΝ ΤΗΣ "ΤΑΝΙΝ"

Πῶς διήλθον οἱ Χριστιανοὶ βουλευταὶ κατὰ τὴν συγκέντρωσίν των εἰς τοῦ Τοκατλιάν. (Οἱ λοιποὶ βουλευταὶ κατεκλίθησαν εἰς τοὺς διαφόρους καναπέδες).

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

Ὁ θίασος τῆς Μαρίκας Κοτοπούλη ἔπαιξε τὴν παρ. ἐβδομάδα τὴν «Κασσιανὴν» ὑπὲρ τῶν σχολείων τῆς Συνασοῦ, τοὺς «Γλεντζέδες» ὑπὲρ τῶν καθόντων ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς Γανοχώρων, μετ' ὃ τὸ «Σκαίτιν Ρίγκ», τὴν «Κλάραν Σολέι», τὸν «Ξένον», νέον ἔργον τοῦ κ. Ποριώτη.

Τὸ πρόγραμμα τῶν Ἀνατολικῶν Κινηματογράφων τοῦ Πέραν διακρίνεται διὰ τὴν ποικιλίαν καὶ τὸ ἐπίκαιρον αὐτοῦ.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Παρακαλοῦνται πάντες οἱ λαβόντες ἀγγελίας τῆς Διεθνούς Βιβλιοθήκης νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτὰς τὸ ταχύτερον εἰς τὴν Διεύθυνσιν αὐτῆς.

ΕΥΛΑΜΠΙΟΥ Τῶν ἐγκυρίων καὶ τικτοῦσων τοῦ διακεκριμένου τῆς πόλεως μας Ἰατροῦ

Ἀπαραίτητος ὁδηγὸς πάσης ἐγκύου, διότι διὰ τῆς μελέτης αὐτοῦ ἐξασφαλίζεται ἡ κανονικὴ πορεία τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ προλαμβάνονται πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ κίνδυνοι. Πωλεῖται παρ' ἅπασιν τοῖς βιβλιοπώλαις τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἀντὶ γρ. 5. Ἐκδοτικὸς οἶκος Ἀριστοβούλου, Ἀναστασιάδου καὶ Σας.

THE "PATRIOTIC" s's C° LIMITED London - Constantinople.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ

Η «ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ»

Λονδίνον — Κωνσταντινούπολις.

Γραμμὴ Πανόρμου. — Δις τῆς ἐβδομάδος, Τετάρτην καὶ Σάββατον, διὰ Πέραμον καὶ Πάνορμον.

Γραμμὴ Ἀργάκης. — Δις τῆς ἐβδομάδος, Τετάρτην καὶ Σάββατον

Γραμμὴ Θεσσαλονίκης. — Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος μὲ προσέγγισιν εἰς Καλλιπόλιν, Δαρδανέλλια, Δεδεαγάτς, Καβάλλαν, Ἄγ. Ὄρος, Θεσσαλονικην.

Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γενικὸν Πρακτορεῖον ἐν Γαλατῇ, προκυμαία, Κουτὸ Χάν.